NIECH ŻYJE SOCJALIZM
NIECH ŻYJE RZĄD ROBOTNICZY I WŁOŚCIAŃSKI

ROBOTNIK
CENTRALNY ORGAN P.P.S.

54 LATA W SŁUŻBIE NIEPODLEGŁOŚCI I SOCJALIZMU. WYDAWCA: RADA NACZELNA P.P.S.

PROLETARIUSZE WSZYSTKICH KRAJÓW ŁĄCZCIE SIĘ!

Nr. 39 (1482) — Rok 54 | WARSZAWA, WTOREK 10 LUTEGO 1948 R. (A) | Cena numeru 3 złote

Schumacher broni Kopfa i atakuje polską prasę

BERLIN, 8 lutego 1948 roku (od własnego korespondenta).

Gubernator brytyjski w Niemczech, gen. Robertson oświadczył na konferencji prasowej w Berlinie, że zajmie się sprawą premiera Dolnej Saksonii Heinricha Wilhelma Kopfa, gdy tylko otrzyma dokumenty od rządu polskiego.

Jak wiadomo, Polska Misja Wojskowa w Berlinie doręczyła wszystkie dokumenty, oskarżające Kopfa o dokonanie zbrodni wojennych w Polsce. Jeszcze w ubiegłym tygodniu, w związku z tym, sytuacja rządu dolnosaskiego w Hanowerze stała się krytyczna. Jak podaje hamburski tygodnik „Die Welt", w Hanowerze rozpatruje się poważnie sprawę następcy Kopfa.

Tymczasem w obronie Kopfa wystąpił Schumacher. Zwołał on wczoraj we Frankfurcie konferencję prasową, na której oświadczył, że kampania prasy polskiej o wydanie Kopfa sądom polskim „ma charakter oszczerczy". Zdaniem Schumachera, zarzuty przeciwko Kopfowi „są wynikiem nieporozumienia".

M. PODKOWIŃSKI

Demokratyczna prasa Iranu aprobuje notę radziecką

MOSKWA. (PAP). Nota radziecka do rządu premiera Hakimi, protestująca przeciw przekształceniu Iranu w bazę wojenną St. Zjednoczonych, spotkała się z aprobatą całej demokratycznej prasy irańskiej.

Dziennik teherański „Kijame Iran" stwierdza, iż Zw. Radziecki ma wszelkie podstawy, by uważać działalność doradców amerykańskich w Iranie za sprzeczną z traktatem radziecko-irańskim z 1921 roku. Ten sam dziennik, donosi, iż ambasador St. Zjednoczonych w Iranie Allen — odbył rozmowę z premierem Hakimi, podczas której instruował go jakiej odpowiedzi należy udzielić na notę rządu radzieckiego.

Dziennik „Nabarde Emruz" stwierdza, iż wzrost wpływów St. Zjednoczonych w armii irańskiej oraz zaopatrywanie jej w broń amerykańską godzi w suwerenność Iranu. ZSRR słusznie ocenia działalność doradców amerykańskich w Iranie jako sprzeczną ze swym bezpieczeństwem.

Dziennik „Dad" krytykuje politykę zagraniczną rządu Hakimi, ostrzegając, że odrzucenie noty radzieckiej nie przyczyni się do umocnienia pozycji Iranu.

Dziennik „Mardom" oświadcza, iż rząd Hakimi nie potrafi oszukać opinii publicznej przy pomocy kłamliwych „sprostowań", które nie zdołają poprawić stosunków ze Związkiem Radzieckim. Jedyne wyjście to zaprzestanie polityki, która szykuje grunt dla amerykańskich prowokacyj i wywołuje niezadowolenie Zw. Radzieckiego.

MOSKWA (PAP). Niedzielna „Prawda" zdementowała rozpowszechniane ostatnio przez szereg dzienników irańskich wiadomości, jakoby w wyniku rozmów między przedstawicielami radzieckimi a ambasadorem irańskim w Moskwie — Sajachem, rząd ZSRR wyraził zgodę na wysłanie do Iranu delegacji handlowej celem zawarcia umowy między obu państwami.

Czy Stany Zjednoczone zmienią stanowisko w sprawie Palestyny

NOWY JORK (PAP). Waszyngtoński korespondent dziennika „PM" zapowiada, że prezydent Truman poweźmie w najbliższych dniach ostateczną decyzję w sprawie Palestyny. Zdaniem korespondenta, prezydent jest pod silnym naciskiem ministra obrony narodowej — Forrestala, oraz podsekretarza stanu — Lovetta i Armoura, którzy domagają się odstąpienia od polityki popierania podziału tego planu.

Osoby te starają się dowieść, że podział Palestyny może nastąpić jedynie przy użyciu sił zbrojnych. Rozumowanie to — zdaniem korespondenta trafiło do przekonania większości ministrów rządu za wyjątkiem Marshalla oraz samego Trumana.

Zwolennicy utrzymania dotychczasowej polityki Stanów Zjednoczonych wobec Palestyny wskazują, że zmiana stanowiska podważyłaby autorytet ONZ, a na froncie wewnętrznym spowodowałaby utratę głosów dla partii demokratycznej.

LONDYN (PAP). Agencja Reutera donosi z Kairu, że na pierwszym posiedzeniu Rady Ligi Arabskiej ustalono porządek dzienny, który zawiera 3 punkty: 1) Palestyna, 2) Libia i 3) Afryka Północna.

W poniedziałek zbierze się komisja polityczna, złożona z przewodniczących delegacyj 7 państw arabskich, i rozpocznie dyskusję nad 3-ma punktami porządku obrad. Komisja przedstawi Radzie projekt rezolucji do zatwierdzenia.

Powszechne oburzenie we Francji wobec otwarcia granicy z Hiszpanią

Kolejarze francuscy nie będą obsługiwać pociągów

Powzięta przed rząd Schumana decyzja otwarcia granicy francusko - hiszpańskiej wywołała we Francji powszechne oburzenie. Związek kolejarzy francuskich odmówił obsługiwania pociągów, które będą kursowały między Francją a Hiszpanią.

PARYŻ (SAP). We wtorek rano granica hiszpańsko-francuska otwarta zostanie dla bezpośredniej i tranzytowej komunikacji pasażerskiej. W tym samym dniu przywrócona zostanie komunikacja pocztowa, telegraficzna i telefoniczna między Francją i Hiszpanią.

Czynniki oficjalne przygotowują obecnie linie telefoniczne między Francją i Hiszpanią, oraz wydały polecenie otwarcia dworca kolejowego Cerbere. W najbliższym czasie dworzec ten przepuści pierwsze pociągi z Hiszpanii i do Hiszpanii.

PARYŻ (Obsł. wł.). Decyzja rządu francuskiego o otwarciu granicy z Hiszpanią wywołała w kołach demokratycznych głębokie oburzenie. Delegacja deputowanych komunistycznych z departamentów, graniczących z Hiszpanią, złożyła w Ministerstwie Spraw Zagranicznych stanowczy protest przeciwko otwarciu granicy, jak również przeciwko ewentualnemu nawiązaniu normalnych stosunków handlowych z rządem generała Franco. Związek Kolejarzy francuskich postanowił odmówić obsługiwania pociągów, które będą kursowały między Francją a Hiszpanią.

Rząd brytyjski nie wiedział

LONDYN (tel. wł.). Rzecznik rządu brytyjskiego oświadczył, że decyzja rządu francuskiego otwarcia granicy z Hiszpanią nie była uprzednio zakomunikowana rządowi brytyjskiemu. Komentując zawarty ostatnio układ handlowy brytyjsko-hiszpański, prasa londyńska pisze o możliwości szybkiego i radykalnego polepszenia stosunków pomiędzy Wielką Brytanią i frankistowską Hiszpanią.

Rozmowy amerykańsko - hiszpańskie

PARYŻ (tel. wł.). W paryskich kołach politycznych zwraca się uwagę na ożywioną działalność amerykańskiego wiceadmirała Shermena, który podczas swego pobytu w Madrycie przeprowadził z rządem gen. Franco rozmowy na temat korzystania z baz lotniczych i morskich w Hiszpanii. Bazy te mają zapewnić Stanom Zjednoczonym dostęp do Morza Śródziemnego, które rząd USA chciałby zamienić w „jezioro amerykańskie"".

Agencja „Telepress" dodaje, że wiceadmirał Sherman otrzymał instrukcje, by uzyskać od gen. Franco zgodę na wylądowanie wojsk amerykańskich w hiszpańskim Marokko i na umocnienia przez inżynierów amerykańskich tego wąskiego pasa północno-afrykańskiego wybrzeża, położonego na przeciwko Gibraltaru.

Zdaniem agencji, Stany Zjednoczone pragną uzyskać bazę, skuteczniej kontrolującą zachodnie wejście do Morza Śródziemnego, niż brytyjski Gibraltar i niezależną od niego. Baza ta mieściłaby się w Ceucie w hiszpańskim Marokku.

Sherman atrzymał polecenie, by zapewnić gen. Franco, że umocnienie hiszpańskiego Marokka przyczyni się do zwiększenia bezpieczeństwa „obu krajów", to jest zarówno faszystowskiej Hiszpanii, jak i Stanów Zjednoczonych. Wzamian za udzielenie baz, Hiszpania otrzymałaby pożyczkę w wysokości 250 milionów dolarów, która ma być udzielona gen. Franco przez „prywatnych bankierów amerykańskich".

Wielka manifestacja robotnicza w setną rocznicę rewolucji lutowej

Lud Paryża domaga się zamknięcia granicy z Hiszpanią

Potężną manifestacją uczcili wczoraj robotnicy Paryża setną rocznicę rewolucji lutowej i rocznicę stłumienia puczu faszystowskiego w roku 1934. Uczestnicy pochodu, który przez 2 i pół godziny przeciągał ulicami miasta, protestowali jednocześnie przeciwko udziałowi Francji w planie Marshalla, żądali zamknięcia granicy francusko-hiszpańskiej, domagali się zwolnienia aresztowanych działaczy vietnamskich.

PARYŻ (PAP). Dla uczczenia setnej rocznicy rewolucji lutowej oraz przypomnienia rocznicy puczu faszystowskiego w 1934 r., zduszonego przez robotników paryskich, odbyła się w niedzielę w Paryżu potężna manifestacja. Przez dwie i pół godziny przeciągał przez ulice miasta od placu Bastylii do Placu Republiki wielki pochód robotników, przyczym szczególną uwagę zwracała duża obecność młodzieży.

W pochodzie wzięli m. in. udział Stowarzyszenie b. Partyzantów, Federacja b. deportowanych i więźniów politycznych, republikańskie stowarzyszenie b. kombatantów, oraz organizacje grupujące b. członków ruchu oporu. Wśród organizacji młodzieżowych wyróżniał się Związek Francuskiej Młodzieży Republikańskiej oraz Komitet Naczelny Francuskiego Związku Uniwersyteckiego, w którego szeregach maszerowali profesorowie wyższych uczelni.

Na czele pochodu szli przedstawiciele CK partii komunistycznej oraz Biura Wykonawczego Ruchu Socjalistycznego i Demokratycznego „Bataille Socjaliste". **W pochodzie niesiono transparenty z takimi napisami, jak: „Plan Marshalla — to bezrobocie", „Truman chce nas zamienić w żołnierzy amerykańskich" itp. Sztandary organizacji b. kombatantów Hiszpanii republikańskiej zostały powitane przez tłumy publiczności okrzykami „Zamknąć granicę frankistowskiej Hiszpanii".**

Kiedy pojawiła się w pochodzie francuska organizacja przyjaźni z Vietnamem, publiczność zaczęła się domagać zwolnienia aresztowanych działaczy vietnamskich. Ukazanie się chorągwi Vietnamu na Placu Bastylii wywołało gwałtowny incydent sprowokowany przez policję, która wydarła manifestantom sztandar.

W drugiej części pochodu defilowały lokalne sekcje partii komunistycznej i CGT. **Zwracał uwagę fakt, że mimo nieobecności SFIO i akcji rozłamowej w szeregach CGT — pochód był niemniej liczny niż dawniejsze.** Na Placu Republiki wielokrotnie rozbrzmiewały pieśni Marsylianki i Międzynarodówki, intonowane zarówno przez manifestantów jak i publiczność.

Rada Gospodarcza — rządem Bizonii stwierdzają sami Amerykanie

N. JORK (PAP). Komentując zarządzenie gubernatorów Clay'a i Robertsona o utworzeniu nowej organizacji „gospodarczej" w Bizonii, prasa amerykańska stwierdza, że nie ulega wątpliwości, iż ma się do czynienia z rządem zachodnich Niemiec, choć w niepełnej jeszcze formie. Opinię taką wyraża m. in. „New York Herald Tribune", który zwraca uwagę na fakt, że rząd ten powstał bez współudziału samych Niemców.

Berlińska korespondentka „New York Times" — Mac Cormick, stwierdza, że jakkolwiek prerogatywy nowych władz niemieckich w Bizonii ograniczają się do spraw ekonomicznych, to jednak zagadnienia gospodarcze są tam najważniejsze, a decyzja ta stanowi zapoczątkowanie utworzenia pełnego rządu w Bizonii

Ambasador R. P. w Moskwie przyjął premiera Białorusi

MOSKWA. (PAP). W dniu wczorajszym ambasador R. P. w Moskwie Marian Naszkowski wydał obiad na cześć bawiącego w Moskwie premiera rządu Białorusi, p. Ponomarenko, który niedawno niezwykłą serdecznością podejmował w Mińsku powracającą z Moskwy polską delegację rządową.

Na przyjęciu obecni byli premier Ponomarenko, sekretarz Komitetu Centr. Partii Komunistycznej Białorusi — Nusarów, przewodniczący Rady Najwyższej Białoruskiej Republiki — Kozłow, min. spraw zagr. Białorusi — Kisielew, min. przemysłu spożywczego Białorusi — Grekowa, stały przedstawiciel Białorusi przy rządzie radzieckim — Abrosimow oraz zastępca szefa protokółu dyplomatycznego radzieckiego min. spraw zagr. — Koczewkow.

Przyjęcie odbyło się w serdecznej i ciepłej atmosferze. Wzniesiono szereg toastów na cześć nierozerwalnej przyjaźni między Polską a Białorusią Radziecką.

Fianna Fail tworzy rząd w Irlandii

LONDYN (PAP). Premier de Valera oświadczył w Dublinie, że reprezentowana przezeń partia Fianna Fail, która nie uzyskała bezwzględnej większości w ostatnich wyborach, podejmie się misji utworzenia nowego rządu w razie otrzymania poparcia ze strony innych partii.

Prochy Gandhi'ego przewiezione do Kaszmiru

LONDYN (PAP). Agencja Reutera donosi z New Delhi, że część prochów Mahatmy Gandhi'ego wzięto z tego miasta do Jammu

W Jammu odbyła się manifestacyjna procesja, w czasie której część prochów Gandhi'ego przeniesiono przez główne ulice miasta. Prochy umieszczono i zabezpieczono w prowizorycznym miejscu, na którym zostanie wzniesiony wkrótce pomnik ku czci Mahatmy.

Pozostałe prochy Gandhi'ego będą zanurzone w ponad stu świętych rzekach na terenie całych Indii.

Manifestacja solidarności z walczącym ludem Grecji

Wielkie zgromadzenie w Teatrze Polskim w Warszawie

„My przedstawiciele polskiego obozu demokratycznego, zw. zaw. organizacji społecznych i kulturalnych przesyłamy wyrazy najszczerszych sympatii dla bohaterskiego narodu greckiego i protestujemy przeciwko brutalnej interwencji imperialistów anglo-amerykańskich w Grecji" — głosi m. in. rezolucja, uchwalona na zgromadzeniu społeczeństwa warszawskiego, zorganizowanym w dniu 5 bm. staraniem Tow. Przyjaciół Wolnej Grecji w Teatrze Polskim.

Zgromadzenie, na które przybyli przedstawiciele organizacji politycznych, związkowych, społecznych oraz tłumy obywateli Warszawy, stało się manifestacją przyjaznych uczuć narodu polskiego dla walczącej Grecji.

Po odegraniu hymnów narodowych polskiego i greckiego, przewodniczący Tow. Przyjaciół Wolnej Grecji—Władysław Broniewski zaprasza do prezydium wicemarsz. Barcikowskiego, posłów: tow. Motykę, tow. Bieńkowskiego, tow. Sokorskiego, Durę, tow. Albrechta, płk. Toruńczyka i entuzjastycznie powitanego przedstawiciela Wolnej Grecji — Vassos Georgiu.

Dłuższy referat o walce narodu greckiego o wolność wygłosił tow. pos. Bieńkowski, uwypuklając bohaterską postawę partyzantów greckich w czasie okupacji hitlerowskiej.

Następnie przemawia tow pos. Motyka, podkreślając na wstępie tradycje walki o wolność narodu polskiego.

„I dziś zebraliśmy się tu — mówił tow. Motyka — po to, aby zaakcentować naszą solidarność z walczącym ludem greckim, który ponad wszystko ukochał swą wolność. Historia narodu greckiego bardzo przypomina historię naszego narodu, dlatego losy Greków są nam szczególnie bliskie. Gdy dziś obserwujemy bohaterską walkę tego narodu o wolność, z goryczą spostrzegamy, że Grecy giną od kul Anglików — dawnych sprzymierzeńców. Sprawa wolności Grecji jest dziś sprawą wszystkich narodów, miłujących pokój.

Zgodnie z naszą tradycją walki o wolność wszystkich uciemiężonych narodów łączymy się z narodem greckim. Damy narodowi greckiemu nie tylko pomoc moralną, ale i materialną. Grecji walczącej bohatersko o swą wolność, ślemy najlepsze życzenia pełnego zwycięstwa.

Po przemówieniu pos. Dury, wstąpił na trybunę powitany żywiołowymi oklaskami tow. Vassos Georgiu. Przemówienie swe rozpoczął w języku polskim. Po przekazaniu serdecznych pozdrowień od walczącego narodu i armii gen. Markosa, we wzruszających słowach tow. Georgiu stwierdził: „Do zwycięstwa naszego potrzeba Waszej pomocy". Dowiadujemy się, że żołnierze gen. Markosa walczą boso, bez lekarstw itp.

Odczytaniem rezolucji, wzywającej cały naród polski do wzięcia udziału w pomocy Tymczasowemu Rządowi Wolnej Grecji, zamknął wicemarsz. Barcikowski część oficjalną zgromadzenia.

Greckie samoloty nad Bułgarią

SOFIA (PAP). W dn. 25 stycznia grecki samolot wojskowy naruszył dwukrotnie granicę bułgarską. Również dwa dni później nad terytorium Bułgarii pojawił się samolot nieznanego pochodzenia, który przyleciał od strony Grecji..

Trygve Lie powrócił do N. Jorku

N. JORK (PAP). Sekr. gen. O. N. Z. Trygve Lie powrócił do N. Jorku. Jak wiadomo, Trygve Lie odbył 3-tygodniową podróż po Europie dla ustalenia miejsca tegorocznej jesiennej sesji Zgromadzenia ONZ.

Trygve Lie oświadczył, że 4 miasta europejskie — Paryż, Genewa, Bruksela i Haga — mogą być brane pod uwagę jako miejsce zebrania się Zgromadzenia ONZ. W połowie lutego zbierze się specjalna komisja ONZ, która ustali ostatecznie miejsce sesji zgromadzenia.

Dwa mosty na Odrze otwarte pod Szczecinem

Dnia 8 bm. otwarte zotały 2 wielkie mosty kolejowe przez Odrę i jej odgałęzienie — Regalicę, łączące Szczecin z resztą kraju. Mosty te zastępują dotychczasowe drewniane mosty prowizoryczne, zbudowane w pierwszym okresie powojennym. Pozwolą one na znaczne usprawnienie komunikacji

Prace nad budową mostów trwały niespełna 2 lata. Wykonały je SPB i Państwowe Przedsiębiorstwo Robót Komunikacyjnych oraz 2 przedsiębiorstwa prywatne. Most przez Odrę — 3-przęsłowy, ma 200 m. długości, most przez Regalicę, również 3-przęsłowy ma 225 m. długości.

Otwarcie mostów miało charakter bardzo uroczysty. Wzięli w nim udział minister Komunikacji Rabanowski, wiceminister Balicki, minister Grosz, wiceminstrowie gen. Jaroszewcz, Żakowsk, Dubiel, Petrusiewicz i Kochanowicz. Przybył również do Szczecina ambasador Wielkiej Brytanii sir Donald Gayner z małżonką.

Rozdział włoskiej floty między sprzymierzonych

RZYM (PAP). W Rzymie ogłoszono oficjalny komunikat o ostatecznym rozdziale włoskich okrętów wojennych pomiędzy państwa sojusznicze.

Wśród okrętów, przyznanych Aliantom, należy wymienić z większych jednostek: pancernik: „Vittorio Veneto" o wyp. 35 tysięcy ton, (dla Wielkiej Brytanii), pancernik „Italia" — 35 tysięcy ton (dla USA), oraz pancernik „Julio Cesare" — 23 tysiące ton (dla ZSRR).

Francja otrzyma 4 krążowniki, Grecja—jeden, zaś Jugosławia — 3 torpedowce. Ponadto wszystkim wymienionym państwom przydzielono mniejsze jednostki floty wojennej łącznie z kilkoma łodziami podwodnymi, zaś Albania ma dostać ścigacz.

W myśl traktatu pokojowego okręty wojenne muszą być przekazane w pełnym stanie bojowym łącznie z uzbrojeniem i całkowitym zaopatrzeniem technicznym. Należy przypomnieć, że Anglia i USA zrezygnowały już uprzednio z przejęcia przypadającej im części floty włoskiej, zastrzegając się jednak, że okręty te zostaną rozebrane i przeznaczone na złom.

Z ostatniej chwili

Krach giełdowy w Stanach Zjednoczonych

N. JORK. **Poważny spadek cen na zboże na giełdach amerykańskich spowodował również baissę innych towarów. Straty poniesione przez finansistów amerykańskich w ciągu ostatnich dwóch dni oblicza się na dwa miliardy dolarów.**

W kołach gospodarczych Stanów Zjednoczonych usiłuje się wytłumaczyć nagłą zniżkę cen polityką rządu, który wstrzymał zakupy oraz raportami z Europy zapowiadającymi dobry urodzaj w roku 1948.

Mimo tych wyjaśnień w oficjalnych organach Wall Street, w kołach finansowych i rządowych krach na giełdach amerykańskich wywołał poważne zaniepokojenie.

ROBOTNIK
CENTRALNY ORGAN P.P.S.
PROLETARIUSZE WSZYSTKICH KRAJÓW ŁĄCZCIE SIĘ!

Nr 39 Warszawa, 9 lutego 1948 Rok 54

Generał i polityka

HENRY Wallace, uzasadniając konieczność wysunięcia niezależnego kandydata na stanowisko Prezydenta Stanów Zjednoczonych, powołał się m. in. na fakt, że administracja i dyplomacja amerykańska w niespotykanym dotąd stopniu opanowane zostały przez wojskowych. W tym samym duchu wystąpiła niedawno grupa wybitnych uczonych amerykańskich, z prof. Albertem Einsteinem na czele, ostrzegając opinię publiczną przed zgubnymi następstwami militaryzacji urzędów cywilnych. Postępowy i uczciwy odłam społeczeństwa amerykańskiego od dość dawna zaniepokojony jest faktem, że najwyższe stanowiska w państwie oddane zostały w ręce generałów i admirałów. Ten najazd wyższych wojskowych zawodowych na rząd amerykański jest z gruntu sprzeczny z tradycjami demokracji amerykańskiej i niewątpliwie zagraża instytucjom demokratycznym tego kraju. Fakt, że ster polityki zagranicznej Stanów Zjednoczonych dzierży zawodowy wojskowy, generał George C. Marshall, nie jest bez wpływu na kierunek tej polityki.

Zaniepokojenie postępowej opinii publicznej w Ameryce wzrosło wyraźnie pod wpływem pogłosek, że wśród kandydatów na Prezydenta w wyborach r. bież. znajduje się co najmniej dwóch dalszych generałów: Dwight D. Eisenhower i Douglas Mac Arthur. Zwłaszcza, że nazwiska obu tych generałów łączono z Partią Republikańską, a gen. Mac Arthur ma opinię człowieka skrajnie reakcyjnego. Zaniepokojenie opinii postępowej było o tyle uzasadnione, że w atmosferze histerii politycznej, ogarniającej znaczną część społeczeństwa amerykańskiego, kandydatura generała, owianego glorią zwycięskich kampanii drugiej wojny światowej, mogła całkowicie wypaczyć normalny tok walki wyborczej, doprowadzić do wybuchu emocji nacjonalistycznych i zepchnąć Amerykę na szlaki militarystycznego awanturnictwa.

Toteż z niewątpliwą ulgą przyjęto w postępowych kołach Ameryki wieść, że jeden z owych niedoszłych kandydatów wojskowych, generał Eisenhower, kategorycznie wyparł się wszelkich ambicyj politycznych i odrzucił z góry możliwość wpisania swego nazwiska na listy wyborcze. Generał Eisenhower uczynił to przy tym w sposób tak stanowczy, że wykluczył wszelkie dwuznaczności za którymi tak chętnie kryją się politycy amerykańscy w rozgrywkach przedwyborczych.

GENERAŁ Eisenhower nie ograniczył się jednak do prostego zrzeczenia się kandydatury. Uczynił to w takiej formie, że wystąpienie jego nabrało znacznie szerszego znaczenia politycznego. List generała Eisenhowera do wydawcy skromnego dziennika prowincjonalnego „Union Leader" (wychodzącego w miejscowości Manchester, w stanie New York), trafia po prostu w sedno obecnej sytuacji politycznej w Stanach Zjednoczonych. Zawiera on bowiem zdecydowaną krytykę postępowania tych wojskowych, którzy sięgają po władzę polityczną. Z tego względu list gen. Elnsenhowera zasługuje na zacytowanie choćby w wyjątkach. Oto, co pisze były dowódca alianckich sił zbrojnych na zachodzie Europy i były szef sztabu armii amerykańskiej:

„Polityka jest zawodem poważnym, trudnym i w swym istotnym znaczeniu zawodem szlachetnym. Nie sądzę, by w obecnym momencie panował w Ameryce nieurodzaj na utalentowanych, wybitnych i dobrze do tego zawodu przygotowanych polityków. Z drugiej natomiast strony wydaje mi się, że nic w obecnej sytuacji międzynarodowej ani wewnętrznej nie kwalifikuje człowieka, który swe dojrzałe lata spędził w służbie wojskowej, do objęcia najważniejszego urzędu politycznego w państwie."

Nie ulega wątpliwości, że ostatnie słowa cytowanego ustępu zwrócone są bezpośrednio pod adresem tych wszystkich, którzy pragnęliby zamiast gen. Eisenhowera lansować na stanowisko Prezydenta jakiegoś innego generała, a w pierwszym rzędzie gen. Mac Arthura. I koła polityczne Ameryki interpretują to zdanie jako bezpośrednio wymierzone przeciw temu ostatniemu.

GENERAŁ Eisenhower posunął się jednak jeszcze o krok dalej, uderzając wprost w owych generałów, którzy zapełniają wysokie urzędy cywilne w obecnej administracji amerykańskiej:

„Jestem głęboko przekonany, że konieczna i słuszna zasada podporządkowania władzy wojskowej władzom cywilnym będzie wtedy najlepiej zachowana. — a społeczeństwo będzie miało pewność, że istotnie została zachowana — jeżeli zawodowi wojskowi wstrzymają się od ubiegania o wysokie stanowiska polityczne."

Czy generał Eisenhower miał tu na myśli konkretne osobistości, czy też formułował raczej ogólną zasadę, jest rzeczą obojętną. Faktem jest, że przeciętny Amerykanin zrozumiał ten ustęp listu gen. Eisenhowera, jako oczywistą aluzję pod adresem Sekretarza Stanu generała Marshalla i szeregu innych umundurowanych współpracowników prezydenta Trumana.

W HISTORII Stanów Zjednoczonych tylko dwóch wojskowych rezydowało w Białym Domu. Doświadczenia w obu wypadkach były bardzo kiepskie. Nigdy jednak jeszcze nie sięgały tak daleko jak obecnie wpływy wojskowych na rządy państwem. Nawet wtedy, gdy generałowie byli Prezydentami. Fakt, że gen. Eisenhower, który dopiero ustąpił ze służby czynnej zdecydował się na tak silne wystąpienie publiczne przeciwko swym niedawnym kolegom, świadczy jak bardzo postąpił proces przenikania wpływów wojskowych do życia politycznego Stanów Zjednoczonych i jak poważny niepokój budzi on wśród Amerykanów, pamiętających demokratyczne tradycje tego kraju.

Projekt ustawy o uposażeniu pracowników nauki

Komitet Ekonomiczny Rady Ministrów na posiedzeniu w dniu 6 bm. uchwalił projekt ustawy o uposażeniu państwowych pracowników nauki, zatrudnionych w szkolnictwie wyższym, zakładach i instytucjach nakowych. Równocześnie Komitet przyjął projekt rozporządzenia Rady Mini trów, określającego nowe zasady zaszeregowania państwowego personelu naukowego do grup uposażenia i o dodatkach do uposażenia.

W związku z przewidywanym wejściem w życie nowej ustawy uposażeniowej, Komitet Ekonomiczny rozpatrzył sprawę wynagrodzeń pracowników, którzy utracą prawo do pobieranego dotychczas dodatku naukowego. W zakresie regulacji płac w szkolnictwie wyższym Komitet Ekonomiczny zatwierdził również projekt uchwały w sprawie dodatku wyrównawczego dla personelu administracyjnego.

Na wniosek Min. Aprowizacji — Komitet Ekonomiczny ustalił zasady rozprowadzenia 110.000 ton kukurydzy, importowanej z Rumunii

Ustalony został również rozdzielnik kredytów inwestycyjnych na r. 1948 oraz przyjęty wniosek Min. Skarbu w sprawie pokrycia kredytów inwestycyjnych w pierwszym kwartale rb.

Poza tym — na wniosek Min. Rolnictwa i Reform Rolnych — Komitet Ekonomiczny powołał do życia Międzyministerialną Komisję Koordynacyjną dla Spraw Gospodarki Paszowej.

Na tym samym posiedzeniu Komitet zatwierdził plan zaopatrzenia plan zbytu węgla i brykietów oraz w szkło zbrojone na I półrocze rb..

27 bm proces Forstera

Proces b. gauleitera Forstera rozpocznie się w dniu 27.II 1948 r. w sali „Polonia" w Gdańsku — Wrzeszczu.

Rozprawie przed Najwyższym Trybunałem Narodowym przewodniczyć będzie sędzia Sądu Najwyższego ob. Rybczyński.

Kara śmierci na niemieckiego kata

W Jeleniej Górze odbył się proces przeciw jednemu z miejscowych Niemców, 62-letniemu Edwardowi Kischlatowi, oskarżonemu o katowanie Polaków.

W pobliżu Jeleniej Góry we wsi Cummersdorf był w czasie wojny niemiecki obóz pracy, w którym Kischlat pełnił funkcję.

Kischlat bił więźniów pałką lub kolbą karabinu, często do utraty przytomności. Kiedy pewnego razu znalazł kawałek chleba u jednego belgijskiego Żyda zatłukł go na śmierć. W czasie marszu dobijał chorych i słabych.

Sąd wydał wyrok, skazujący Kischlata na karę śmierci.

Niezgoda i sprzeczności interesów rozbijają „blok Bevina"

Komentator radia moskiewskiego o związku państw zachodnich

Montowanie bloku państw zachodnio-europejskich natrafia na coraz to nowe przeszkody. Przyczyną tych niepowodzeń są — jak stwierdza komentator radia moskiewskiego Liniecki — głębokie sprzeczności interesów zarówno wśród głównych promotorów bloku, jak i państw Beneluxu.

MOSKWA (PAP). Omawiając możliwości utworzenia związku państw zachodnio-europejskich, komentator radia moskiewskiego — Liniecki, zwrócił uwagę na fakt, że między tymi państwami istnieje szereg istotnych sprzeczności, zarówno we wzajemnych stosunkach, jak i w odniesieniu do problemu niemieckiego.

Przede wszystkim stwierdza się brak jedności pomiędzy głównymi promotorami bloku zachodniego — t. j. Wielką Brytanią i Francją. Dewaluacja franka wywołała głębokie niezadowolenie w Anglii. Również między pierwszymi kandydatami do tego bloku — państwami Beneluxu — istnieją duże sprzeczności interesów.

Zarówno Belgia jak i Holandia wyrażają niezadowolenie z polityki anglosaskiej. Między innymi eksport towarów z Anglii i Ameryki przeznaczony dla zachodnich Niemiec, kieruje się do portu hamburskiego, a nie do Antwerpii czy Rotterdamu, zmniejszając automatycznie poważnie obroty handlowe tych dwóch wielkich portów. Wreszcie rząd brytyjski nie popiera stanowiska Francji, która zaproponowała ostatnio zawarcie unii celnej z państwami Beneluxu.

LONDYN (PAP). Katolicki tygodnik „Truth" wystąpił z ostrą krytyką polityki rządu brytyjskiego, który poddał się całkowicie wpływom Stanów Zjednoczonych.

„Truth" podkreśla, że obecna polityka rządu do niczego dobrego nie doprowadzi i że żadne montowanie „jedności gospodarczej Europy zachodniej" nie pomoże Anglii, dopóki rząd brytyjski będzie zależny od Waszyngtonu.

Stany Zjednoczone wypierają Anglię z Bliskiego i Srodkowego Wschodu

Amerykanie zagarnęli 42 proc. zapasów nafty

Niezwykle charakterystyczne dane, świadczące o wykorzystywaniu przez Stany Zjednoczone trudności gospodarczych Anglii i wypieraniu jej z kluczowych pozycji gospodarczych i strategicznych na Bliskim i Środkowym Wschodzie opublikował radziecki dziennik „Trud". Według tych danych Amerykanie zagarnęli już na tych terenach ponad 42% zapasów nafty.

MOSKWA (PAP). Jak donosi radziecki dziennik „Trud" Amerykanie zagarnęli na Bliskim i Środkowym Wschodzie 42 proc. zapasów nafty.

Według danych czasopisma „World Reports", inwestycje St. Zjednoczonych w Arabii, Iraku i Iranie wynoszą 500 milionów dolarów, tj. 4 razy więcej, niż przed wojną. W ciągu lat najbliższych Stany Zjednoczone zamierzają inwestować w tych krajach jeszcze 2 miliardy dolarów.

Inwestycje amerykańskie w Arabii Saudyjskiej — pisze „Trud" — które już w roku 1945 wyniosły 100 milionów dolarów, stale rosną. Wydajność amerykańskich rafineryj naftowych w tym kraju przewyższa obecnie 8 milionów ton rocznie. W jednym tylko Dachranskim Zagłębiu naftowym pracuje 15 tysięcy amerykańskich urzędników i techników.

W Iraku monopole amerykańskie przejęły prawie 24 proc. akcji naftowych od Anglii. Ponadto Amerykanie otrzymali koncesje na eksploatację nowych obszarów naftowych na północy Iraku.

Kilkakrotnie wzrosły inwestycje amerykańskie w Egipcie. Spółka „Vacuum Oil Company" i „Standard Oil" otrzymały koncesje na wiercenie na obszarze około 6 milionów ha. W związku z umocnieniem swych pozycji w Egipcie, imperialiści amerykańscy opracowali już swoje własne plany obrony Kanału Sueskiego

„Trud" pisze, że imperialiści angielscy i amerykańscy, kłócący się między sobą o wpływy na Bliskim Wschodzie, zgodni są do jednego: co do konieczności dławienia wspólnymi siłami ruchów wyzwoleńczych narodów tych krajów. Intrygi na Bliskim Wschodzie, wspólnie przedsiębrane przez amerykańskich i angielskich imperialistów, mają też cele strategiczne — pisze „Trud". Chodzi im o stworzenie baz wypadowych.

Dzisiaj otwarcie wystawy urbanistyki czechosłowackiej

W dniu dzisiejszym w warszawskim Muzeum Narodowym otwarta zostanie wystawa pt. „Czechosłowacka urbanistyka i budowa osiedli". Jest to trzecia z kolei wystawa czechosłowacka jaką gościmy w ciągu ostatnich dwu lat w Polsce i odbywa się w tym samym czasie, gdy w Czechosłowacji gości wystawa urbanistyki polskiej.

Za pomocą barwnych plansz, wykresów, fotografii i makiet wystawa obrazuje wyniki, jakie zdołała osiągnąć Czechosłowacja w ramach swego dwuletniego planu na odcinku urbanistyki i budownictwa.

W zakresie planowania urbanistycznego główną troską projektodawców czechosłowackich jest polepszenie warunków cywilizacyjnych i kulturalnych wsi. Reforma rolna i konfiskata majątków Niemców i kolaboracjonistów otworzyła przed urbanistami duże możliwości, tak samo zresztą jak i upaństwowienie przemysłu. Wystawa obrazuje pierwsze próby nowych rozwiązań problemu mieszkań robotniczych, położonych wbrew przestrzeganej do niedawna zasadzie, zdala od miejsca pracy.

Do akcji swej przystępują urbaniści w oparciu o doświadczenia zdobyte przez szereg innych nauk, jak ekonomia, socjologia, geologia itp.

Szeroko potraktowano na wystawie trzy przykłady planowania przestrzennego: rejon Mostecki — obszar przemysłowy, w znacznym stopniu zniszczony przez bombardowanie, znajdujący się obecnie w stadium odbudowy. Jednocześnie odbywa się tam, zamierzona na wielką skalę akcja przesiedlenia ludności robotniczej ze szkodliwych dla zdrowia terenów w dalsze okolice.

Drugim przykładem są Susice, rejon wyludniony który trzeba racjonalnie osiedlić, zaopatrzyć w linie komunikacyjne, wybudować źródła energetyczne, zapory wodne, celem uprzemysłowienia terenu, a ziemię uprawną przeznaczyć na ogrody czy pastwiska.

Trzecim przykładem jest planowanie rejonu, położonego nad środkową Wełtawą, który ma stać się w przyszłości wielkim ośrodkiem wypoczynkowym. Planujący muszą zapewnić tym okolicom komunikację oraz wybudować sieć kanałów nawadniających, brak naturalnego nawodnienia jest bowiem słabą stroną tego terenu.

Przykładem studiów nad budową osiedla przemysłowego jest miasto Zlin.

W zakresie polityki mieszkaniowej zaszła w Czechosłowacji olbrzymia zmiana. Porzucono tendencję budowania małych, dwuizbowych mieszkań i przyjęto jako standartowy — typ mieszkań złożonych z trzech pokoi, kuchni i wszelkich urządzeń higienicznych, o ogólnej powierzchni około 70 metrów kwadratowych. Buduje się również domy kolektywne wyposażone we wspólne urządzenia, jak kuchnie, pralnie, jadalnie, umożliwiające zwolnienie wielu kobiet od obowiązków gospodarstwa domowego. Plansza na wystawie zapoznaje nas z rozwiązaniem takiego większego zespołu mieszkaniowego w osiedlu Solidarita na przedmieściu Pragi.

Wystawa obrazuje również osiągnięcia architektury czechosłowackiej na polu budownictwa społecznego, budowy szkół, szpitali, domów wypoczynkowych, terenów rozrywkowych, sportowych itp. (dr.).

Urbaniści Czechosłowaccy z wizytą w Warszawie

W związku z mającym nastąpić dziś otwarciem czechosłowackiej wystawy urbanistyki i budowy osiedli — przybyła do Warszawy delegacja czechosłowackich architektów i urbanistów. W skład delegacji, na której czele stoi inż. J. Cyphelly, dyr. Urzędu Planowania Czeskiej Rady Narodowej, wchodzą: inż. Brazda, inż. dr. S. Fiala, inż. Lorenz i arch. Krejcar.

Kto zna tych zbrodniarzy?

Meldunki składać Prokuraturze

Z amerykańskiej strefy okupacyjnej Niemiec wydano zbrodniarzy niemieckich.

Są to: 1) Alfred Mętzner i 2) Karl Seegel — działający na terenie Słonimia; 3) Emil Euler — strażnik obozów koncentracyjnych w Guzen, Mauthausen, Neudorf, Ebensee; 4) Fritz Fischer — sekretarz Gestapo w Lublinie i Radomiu; 5) Friedrich Kraft — komendant Gestapo w Baranowiczach; 6) Karl Kreter — rolnik z Ladenburgu; 7) August Schmid — przedsiębiorca w Stryju; 8) Hans Pischetsrieder — policjant w Stryju i Turce; 9) Oskar Herr — policjant w Sterzhausen; 10) Johan Weissmantel — policjant w Brześciu Litewskim.

Osoby, posiadające wiadomości o przestępczej działalności wyżej wymienionych proszone są o zgłoszenie się do Prokuratury Sądu Okręgowego w Warszawie, ul. Leszno 53 osobiście lub listownie.

*

Prokurator Sądu Okręgowego w Warszawie prowadzi dochodzenie przeciwko 4 strażnikom obozu pracy w ghetcie w Warszawie: Józefowi Glassowi, Andrzejowi Hoffowi, Marcinowi Plattnerowi i Ewaldowi Eickerowi, którzy w czasie ewakuacji obozu w lipcu 1944 r. dopuszczali się okrucieństw na więźniach — Żydach.

Wszyscy którzy posiadają jakiekolwiek wiadomości o zbrodniach, popełnionych przez wymienionych przestępców, proszeni są o bezzwłoczne zgłoszenie się do Prokuratury Sądu Okręgowego w Warszawie, ul. Leszno 53.

Zjazd przodowników wyścigu pracy woj. Śląsko-Dąbrowskiego

Na pierwszy zjazd przodowników młodzieżowego współzawodnictwa pracy woj. Śląsko-Dąbrowskiego, przybyło 500 wyróżnionych zaszczytnie delegatów.

W gorących słowach powitał zjazd młodzieży wojewoda Zawadzki. Burzą oklasków zostało nagrodzone przemówienie powitalne bohatera pracy, ob. Pstrowskiego, który nawoływał do zwiększenia wysiłków w roku 1948. Ob. Pstrowski wyraził przekonanie, że kilkutysięczna obecnie armia przodowników pociągnie swoim przykładem dziesiątki, a nawet setki tysięcy nowych robotników młodych i starszych.

PRASA ZAGRANICZNA

NAD HISZPANIĄ

Moskiewski dziennik „Trud" publikuje ciekawy artykuł Fernando Clandina, stwierdzający narastające niezadowolenie mas ludowych z rządów generała Franco i wzrost rewolucyjnego wrzenia w Hiszpanii.

„Opierając się na wzrastającej pomocy zagranicy, Franco ma nadzieję wzmocnić swoją pozycję, nadszarpniętą ciężkim położeniem szerokich mas hiszpańskiego ludu, zarówno w mieście, jak i na wsi. Wystarczy powiedzieć, że ceny artykułów żywnościowych wzrosły w r. 1947 dwukrotnie. Mizerne racje uległy ponownie zmniejszeniu. Dzienna norma chleba została zmniejszona z 250 gr. do 150.

Nędza i głód rosną z każdym dniem. W przemysłowych centrach wybuchały w ostatnich dniach niejednokrotnie strajki. Chłopi nie chcą oddawać zboża znienawidzonemu rządowi. Frankiści wysyłają karne oddziały, które przemocą konfiskują zakopane zboże i ziemniaki u wieśniaków.

Rząd frankistowski ucieka się, w obliczu krzepnących sił oporu, do niesłychanego terroru. Więzienia w których przebywa ponad sto tysięcy rewolucyjnych bojowników, są przepełnione.

Nad Hiszpanią wieje wiatr powstania".

WZROST REAKCYJNEJ PROPAGANDY W TURCJI

Tygodnik radziecki „Nowoje Wremia" notuje wzmożenie się reakcyjnej propagandy w Turcji, wciąganej ostatnio coraz silniej w orbitę polityki Stanów Zjednoczonych.

„W ostatnich tygodniach w Turcji zanotowano nową falę faszystowskich pogromów i policyjnego terroru. W ujednoliconej prasie tureckiej czytamy codziennie artykuły i przemówienia, przesiąknięte nienawiścią do wszystkiego, co postępowe i demokratyczne. Fabrykuje się „spisy komunistów", do których zalicza się tysiące ludzi niemile widzianych przez klikę rządzącą. Prasa jawnie nawołuje do fizycznej rozprawy z każdym, kto odważa się ujawnić, choćby w najlżejszym stopniu, niezadowolenie z faszystowskich porządków w kraju".

Obrady Zarządu Zw. Zaw. Pocztowców

W Polanicy — Zdroju obradowało plenum Zarz. Gł. Zw. Zaw. Pracowników Poczt i Telekomunikacji.

Na czoło obrad plenum wysunęła się sprawa współzawodnictwa pracy. — Przedmiotem obrad były ponadto sprawy: pragmatyki służbowej, awansów emerytalnych, kulturalno - oświatowe, wczasów i organizacyjne.

Plenum uchwaliło wyasygnować kwotę ponad 100 tys. zł, jako pomoc pieniężną dla ofiar reakcji greckiej.

Przemysł bawełniany przekroczył plan

Rozwijające się w przemyśle bawełnianym współzawodnictwo pracy pozwoliło w styczniu br. wg. danych Centralnego Zarządu Przemysłu Włókienniczego na przekroczenie planowej wysokości produkcji. Plan miesięczny przewidywał mianowicie w styczniu br. dla branży bawełnianej produkcję 25.452.000 m. tkanin, wyprodukowano natomiast 26.428.000 metrów, przekraczając plan o 3,8 proc.

Osiągnięcie to jest tym poważniejsze, że przemysł bawełniany był jedyną branżą przemysłu włókienniczego, która w roku ub. nie wykonała w 100 proc swego rocznego planu produkcji.

ŻYCIE PARTII

ZEBRANIA

MIĘDZYPARTYJNE ZEBRANIE NA DZIELNICY GROCHÓW

Na przestrzeni lutego br. na Dzielnicy Grochów odbędą się następujące wspólne zebrania PPS i PPR: w dniu 9 bm. godz. 19 — spółdzielnia „Wyzwolenie" — referent z PPR, 10 bm. godz. 15 — Drukarnia Wojskowa — ref. tow. Moskal (PPS), 11 bm. godz. 16 — PZS3 — refer. tow. Rysiński (PPS). 12 bm. godz. 15 — Kraszewscy — refer. tow. Frankowska (PPS), 14 bm. godz. 14.30 — Wagonownia PKP — refer. z PPR, 16 bm. godz. 15.30 — Port Handlowy — refer. z PPR, 16 bm. godz. 15.30—Piętowski—refer. tow. Eryl (PPS), 17 bm. godz. 15.30 — Wydz. Dróg i Mostów — refer. z PPR, 18 bm. godz. 16 — PZT — refer. tow. Cendrowski (PPS), 19 bm. godz. 13—Szpotański, Kałuszyńska 4 — refer. tow. Szelenbaum (PPS), 19 bm. godz. 16 — Wedel — refer. z PPR, 20 bm. godz. 16 — PZO — refer. z PPR, 23 bm. godz. 15.30 — Gemza — refer. z PPR, 24 bm. godz. 16 — Borkowscy — refer. tow. Choromański (PPS), 25 bm. godz. 16 — „Perun" — refer. z PPR i 27 bm. godz. 15.30 „Rygawar" — refer. z PPR.

KOŁO TERENOWE nr 3 PRAGA CENTRALNA

W dniu 8 bm. o godz. 19 w lokalu szkoły powszechnej nr 49 (Szeroka 5), odbędzie się ogólne zebranie Koła terenowego nr 3.

ZEBRANIA CZŁONKÓW KÓŁ DZIELNICY GROCHÓW

Na Kołach Dzielnicy Grochów odbędą się następujące zebrania z referatami politycznymi:

Koło „Borkowscy" (Grochowska) 9 bm. godz. 16. Koło PZT (Grochowska) 10 bm. godz. 16. Koło „Piętowski" (Nowińska) 10 bm. godz. 16. Koła: Wydz. Dróg i Mostów, „Jago", Piek. Więckiewicz, Wytwórnia Opakowań Blaszanych i „Wanda" (Pakulsey) — zebrania przy ul. Podskarbińskiej 6, II p. — 10 bm. godz. 16,30.

ZEBRANIE CZŁONKÓW KÓŁ DZIELNICY PRAGA CENTRALNA

W dniach od 9 do 14 b. m. odbędą się na Kołach dzielnicy PPS Praga Centralna następujące zebrania:

9 b.m. Hotel Miejski — godz. 15.30, Wulkan — godz. 16; 10 b. m. Paged — godz. 16, MZK Zajezdnia z PPR — godz. 16; 11 b.m. Avia — godz. 16, Kolejka Karczew Zarząd — godz. 17, M.O. dziesiętnicy — godz. 17; 12 b.m. Adamczewski — godz. 15.30, Społem Kawęczyńska — godz. 16, Schicht — godz. 15.30, Spół. Przemysł Mięsny Zarząd — godz. 17; 13 b.m. Spół. Pr. Północ Zarząd — godz. 18, MZK Zajezdnia — godz. 15.30, PMS Wytwórnia Zarząd — godz. 15.30, Koło Terenowe Nr 2 — godz. 18; 14 b.m. TPZ — godz. 15, Wojskowe Mag. Żywn. — godz. 14.30, ZOM Zarząd — godz. 13.30, DOKP Zarząd — godz. 13.30, Kukier — godz 14.15.

INFORMACJE:

KURS PARTYJNY DLA AKTYWU Sp. Wyd. „WIEDZA"

W ramach szkolenia partyjnego rozpoczyna się dnia 12 bm. o godz. 16 specjalny kurs, prowadzony przez Centralną Szkołę Partyjną CKW PPS, dla aktywu Spółdzielni Wydawniczej „Wiedza". Kurs odbywać się będzie w sali konferencyjnej CKW PPS, przy ul. Daszyńskiego 18. Udział w kursie weźmie około 50 osób. Kurs obejmie poszerzony program II stopnia szkolenia partyjnego.

Wykład inauguracyjny wygłosi tow. wiceminister Henryk Jabłoński.

WERYFIKACJA PPS-owców

Saska Kępa. Komisja weryfikacyjna dyżuruje codziennie w sekretariacie Dzielnicy w godz. 19—21. Ostateczny termin weryfikacji dzień 11 bm.

DZIELNICA MINISTERIALNA PRZYPOMINA KOŁOM O TERMINIE SPRAWOZDAŃ

Sekretariat Dzielnicy Ministerialnej przypomina o konieczności nadesłania dokładnie wypełnionych druków sprawozdawczych za miesiąc styczeń do dn 10 bm.

Liczbę członków stałych i kandydatów należy uzgodnić z pełnomocnikiem do spraw weryfikacji.

BALET, RYTMIKA, PLASTYKA DLA DZIECI PPS-owców DZIELNICY POWIŚLE

Referat kulturalno-oświatowy Dzielnicy PPS Powiśle zawiadamia, że z dniem 16 bm. nastąpi otwarcie kursów rytmiki, plastyki i baletu dla dzieci członków PPS i młodzieży. Zapisy przyjmuje codziennie sekretariat Dzielnicy (Tamka 18) w godzinach popołudniowych.

KOMITET CHÓRU CKW PPS

Zarząd reprezentacyjnego chóru CKW PPS „Polonia" zawiadamia, że od dnia 1 b. m. kierownictwo chóru objął prof. F. Rybicki, zaś zastępcą kierownika został dyr. B. Szymczak.

TRADYCYJNY ŚLEDŹ PPS-OWCÓW PRAGI

Dzielnica PPS Praga Centralna im. Stefana Okrzei organizuje w dniu 10 bm. (wtorek) o godz. 21 w sali konferencyjnej „tradycyjnego śledzia".

ZNMS

ZEBRANIE RADY ŚRODOWISKA WARSZAWSKIEGO ZNMS

W dniu 9 bm. o godz. 18 w świetlicy Środowiska (Mokotowska 24), odbędzie się zebranie Rady Środowiska Warszawskiego ZNMS.

Rozbudowa ogródków działkowych

Nie zapominać o dzielnicach robotniczych!

Ustalony został plan rozmieszczenia ogródków działkowych na terenie stolicy. Wyznaczono tereny pod 19 stałych ogródków. Powiększy to dotychczasową ich powierzchnię dwukrotnie.

Miasto powinno więc postarać się o szybkie przejęcie gruntów przeznaczonych na te ogródki.

Terenów na ogródki nie otrzymały niestety trzy dzielnice robotnicze: Wola, Targówek Fabryczny i Sielce. Przeoczenie to winno być przez Zarząd Miejski jak najszybciej uwzględnione.

Akcja zakładania na terenie Warszawy ogródków działkowych natrafiała na duże trudności. Przedwojenne ogródki musiały być ze względów planowania urbanistycznego często likwidowane. Część z nich będzie mogła istnieć 3 lata, niektóre tylko rok.

W tych warunkach wyznaczenie terenu pod przyszłe stałe ogrody działkowe pozwoli na nadanie działek znacznej części mieszkańców stolicy. Jest to tym bardziej pożyteczne, że na działki jest w Warszawie olbrzymi popyt. (Dziś działkowców w Warszawie jest niestety tylko 5000).

Celem jaki postawił sobie Okręgowy Związek Towarzystw Ogródków Działkowych jest: „Nie może być w Warszawie rodziny bez działki".

Potrójne znaczenie

Rozbudowa ogródków działkowych ma dla mieszkańców miasta potrójne znaczenie: — zdrowotne (odpoczynek na świeżym powietrzu, odprężenie nerwowe, praca w ogrodzie) — społeczne, polegające na konieczności wspólnego gospodarowania zespołu zajmującego dany ogród i wreszcie, szczególnie jeżeli chodzi o Warszawę — aprowizacyjne: dobrze zagospodarowana działka może dać w sezonie pół tony owoców, nie licząc innych „podręcznych produktów gospodarstwa domowego".

Ludność Warszawy dobrze to rozumie. Związek Ogródków Działkowych oblegany jest przez zgłaszających się po działki. Rzecz charakterystyczna: 80 proc. czynnych działkowców (a także petentów) — to robotnicy. Pozostałe 20 proc. stanowią urzędnicy.

Inowacje

Ten „przekrój społeczny" działkowców świadczy niezbicie o tym, że ogródek działkowy pomaga człowiekowi pracy w zrównoważeniu budżetu domowego.

W urządzaniu nowych ogródków działkowych wprowadzona będzie pewna nowość: kilka ogrodów — przede wszystkim w dzielnicach nieposiadających parków, a więc na Targówku, Grochowie i przy ul. Polnej — dostępnych będzie dla publiczności. W ogródkach tych urządzane będą boiska sportowe, świetlice oraz tereny zabaw dla małych dzieci.

W urzeczywistnieniu tego projektu przeszkadza brak funduszów. Ale w inwestycjach Związku uczestniczą także działkowcy. Związek kieruje się słuszną zasadą: do 1 zł własnego wkładu działkowca dodaje 2 zł. od siebie. (pc)

13 uznanych wyznań religijnych wykonuje swobodnie swe praktyki

Warszawa zawsze była „wieżą Babel" przeróżnych wyznań. Przed wojną ilość sekt religijnych i związków religijnych, rozwijających działalność na terenie stolicy obliczano na kilkadziesiąt. Dziś liczba ta zmalała znacznie.

Według danych Wydz. Społ.-Polit. Zarządu Miejskiego, na terenie Warszawy istnieją obecnie następujące wyznania chrześcijańskie, uznane przez państwo: Kościół Rzymsko-Katolicki, Kościół Ewangelicki - Reformowany, Polski Kościół Ewangelicko-Augsburski, Polski Kościół Metodystyczny, Polski Kościół Narodowy-Katolicki, Kościół Mariawicki (odłam „mateczki" Kozłowskiej), Polski Kościół Prawosławny, Adwentyści „Dnia siódmego", Polski Kościół Ewangeliczny, Polski Kościół Chrześcijan — Baptystów.

Nadto zarejestrowane są tutaj: Żydowska Kongregacja Wyznaniowa, Gmina Muzułmańska i Gmina Karaimska.

Karaimi w Warszawie

Fakt, że w Warszawie istnieje Gmina Karaimska, jest zjawiskiem ciekawym z wielu względów. Karaimowie, którzy zamieszkiwali kilkanaście wsi pod Wilnem (rejon Nowych Trok), stanowią grupę etniczną, będącą ciągle przedmiotem zainteresowania uczonych. W ciągu szeregu stuleci Karaimi ulegli silnym wpływom tatarskim, nie mniej jednak zawsze byli lojalnymi Polakami. Podstawą ich wierzeń jest Stary Testament. Stąd też niezwykłe imiona jakie otrzymują ich dzieci: Ananiasz, Zachariasz itp.

Karaimów jest w Warszawie około 100. Rozwijają ostatnio ożywioną działalność. Wydają własne pismo, z którego dowiadujemy się, że pewne ich zgrupowania znajdują się obecnie w Opolu i Gdańsku. Ostatnio odzyskali swój dawny cmentarz, który znajduje się na Woli, w pobliżu cmentarza Prawosławnego. Uporządkowali go i zamierzają go otoczyć odpowiednią opieką.

Modlitwy o 2-giej w nocy

Niezależnie od zarejestrowanych, oficjalnych wyznań działa nielegalnie na terenie Warszawy kilka sekt religijnych, które nie zostały uznane przez Państwo, a które pomimo stosunkowo niewielkiej liczby swych członków, wykazują jednak dużą ruchliwość. Niektóre z nich zadziwiają oryginalnością praktyk. Np. sekta „Grono Matki Przenajświętszej" której siedzibą jest Wola, odbywa swe modlitwy tylko... nocą od godz. 21-ej do 2 ej. Dosyć głośni w swej agitacji są „Świadkowie Jehowy", grupujący się na Mokotowie. Cicho i spokojnie pracuje „stowarzyszenie" religijne „Epifania".

Wyznania w cyfrach

Zarejestrowane wyznania zbierają się na nabożeństwa w 65-ciu kościołach, 60-ciu kaplicach, 2-ch synagogach i w 15 domach modlitw.

Większość kościołów należy jednak do Rzymsko-Katolików którzy w Warszawie posiadają: 38 kościołów parafialnych, 22 kościoły filialne i zakonne.

Kościół Rzym.-Kat. jest też liczebnie najpotężniejszym wyznaniem. Metodyści określają ilość swych członków na 1200 osób. Baptyści liczą około 300 wyznawców, Gmina Muzułmańska ma około 150 członków. Prawie 3000 wyznawców liczy Gmina Wyznaniowa Żydowska. Zanotowano też oficjalnie około 100 osób bezwyznaniowych.

Wszystkie wyznania chrześcijańskie, za wyjątkiem Kościoła Rzymsko-Katolickiego, zgrupowane są w Chrześcijańskiej Radzie Ekumenicznej, organizującej najrozmaitsze „tygodnie biblijne", „tygodnie modlitwy" i szereg akcyj, mających na celu podniesienie moralności ogólnej. (Rs.)

„200 proc. ponad normę" dało 662.500 zł inwalidom wojennym

Obywatelski Komitet Wykonawczy „Tygodnia Inwalidy Wojennego" oraz Zarząd Stołecznego Okręgu Związku Inwalidów Wojennych R. P. składa serdeczne podziękowanie znakomitym ob. ob. artystkom i artystom oraz członkom Zespołu Domu Wojska Polskiego którzy bezinteresownie wystąpili na wielkim koncercie „200% ponad normę".

Piękny i obywatelski czyn artystów przyniósł Inwalidom dochód złotych 662.500.—, który zostanie przeznaczony na szkolenie inwalidów.

Ogłoszenie o przetargu

Główny Urząd Pomiarów Kraju odda w drodze przetargu nieograniczonego wykonanie podkładów fotogrametrycznych.

Informacje w sprawie tematu pracy oraz warunków ogólnych przetargu udzielane będą od 16 do 28 lutego br. we wtorki i czwartki w godzinach 11—14 w Głównym Urzędzie Pomiarów Kraju — Warszawa, Al. Stalina 36, pokój 314.

Termin składania ofert upływa dnia 3 marca 1948 r. o godz. 12-ej. Porównanie ofert nastąpi 4.III.48 r. o godz. 10-ej. 1013

Przetarg nieograniczony

P. O. H. Hurtownia Spożywczo-Przemysłowa w Elblągu, ul. Linki 30 ogłasza przetarg nieograniczony na roboty remontowe, budynku.

Oferty w zalakowanych kopertach należy składać do dnia 15 lutego 48 r. godz. 12 w biurze Hurtowni, gdzie można w godzinach urzędowych zasięgnąć informacji i otrzymać podkładki ofertowe.

Do oferty należy dołączyć kwit na wpłacone wadium w wysokości 1% od oferowanej sumy. 1056

Przetarg nieograniczony Nr 4

Dyrekcja Okręgowa Kolei Państwowych w Warszawie ogłasza przetargi nieograniczone na:

1) wykonanie instalacji centralnego ogrzewania parowego niskoprężnego i wody ciepłej do wanien i natrysków w budynku Nr 12 na stacji Warszawa-Praga.

2) Remont studni wierconej na st. Iłowo.

Oferty w zalakowanych kopertach należy składać do godz. 12-ej dnia 17 lutego 1948 r. do skrzynki ofertowej w Wydziale Drogowym przy ulicy Wileńskiej 2/4, gdzie w godzinach urzędowych można otrzymać informacje oraz podkładki do składania ofert. 1069

Przetarg nieograniczony

Państwowa Fabryka Papierów Wartościowych w Warszawie, ul. Sanguszki Nr 1, ogłasza przetarg nieograniczony na wykonanie remontu i doprowadzenie do stanu pełnej używalności instalacji centralnego ogrzewania, wodociągowej, kanalizacyjnej i gazowej w bloku „F" Państwowej Wytwórni Papierów Wartościowych w Warszawie, przy ul. Sanguszki 1.

Bliższe informacje oraz podkładki przetargowe otrzymać można w Biurze Budowy, ul. Sanguszki 1 w godzinach od 10 do 12.

Oferty w zalakowanych kopertach z napisem: „Oferta na roboty instalacyjne w bloku „F" P.W.P.W. przy ul. Sanguszki 1" składać należy do dnia 19 lutego 1948 r. do godziny 12 w Sekretariacie P.W.P.W w Warszawie, ul. Sanguszki 1, wejście od ul. Zakroczymskiej i w tym dniu nastąpi otwarcie ofert w godzinach 13 w Biurze Budowy.

Do oferty należy dołączyć: pokwitowanie kasy P.W.P.W. na wpłacone wadium przetargowe w wysokości 2% sumy ofertowej lub list gwarancyjny na takąż sumę, wydany przez instytucję bankową względnie dowód zwolnienia od obowiązku wpłacenia wadium, wreszcie odpis świadectwa przemysłowego, upoważniającego do prowadzenia robót instalacyjnych.

Dyrekcja Państwowej Wytwórni Papierów Wartościowych zastrzega sobie prawo wolnego wyboru oferenta, bez względu na wynik przetargu, jak również unieważnienia przetargu, bez podania przyczyn i wypłacenia odszkodowania, wreszcie prawo zwiększenia lub zmniejszenia ilości wykonania robót. 1067

DPMT w Warszawie zamierza w drodze przetargu wykonać kapitalny remont 1 pakowaczki do pakowania papierosów bez ustnika a 1/20 w opakowania szufladkowe syst. „United" mod. „E. W." i przynależnej do niej banderolki typu „N.Z.E." łącznie z uzupełnieniem instalacji elektrycznej siłowej i sygnalizacyjnej oraz rekonstrukcji niektórych części i aparatów maszyny.

Firmy reflektujące na wykonanie powyższego remontu pakowaczki zechcą się zgłosić po dane ofertowe do Wydziału Technicznego DPMT w Warszawie, ul. Nowy Świat 4.

Otwarcie ofert nastąpi dnia 17 lutego 1948 r. o godz. 12-ej w Wydziale Technicznym DPMT w Warszawie. 1068

„Wiedza" Centralną Instytucją Wydawniczą PPS

Cenne osiągnięcia Komisji Wychowania Estetycznego

Przy Kuratorium Warszawskiego Okręgu Szkolnego istnieje Komisja Wychowania Estetycznego, z którą współpracuje sekcja Zajęć Międzyszkolnych Wydziału Szkolnictwa Zarządu Miejskiego. W skład Komisji wchodzą specjaliści z zakresu różnych dziedzin sztuki — jak muzyka, teatr, plastyka i literatura.

Sekcja muzyczna Komisji organizuje cykle metodycznych koncertów-audycji, które zaznajamiają młodzież w ciągu roku szkolnego z najważniejszymi rodzajami utworów muzycznych. Ponadto organizowane są chóry międzyszkolne i orkiestry uczniowskie.

Koncerty organizowane przez Sekcję muzyczną, które odbywają się w każdy czwartek w sali Roma, cieszą się coraz większym zainteresowaniem młodzieży szkolnej. Sekcja teatralna nawiązała ścisły kontakt ze wszystkimi dyrekcjami teatrów stolicy, które okazują wiele zrozumienia w akcji organizowania przedstawień popołudniowych. W repertuarze dla szkół przewiduje się, prócz granego obecnie „Hamleta", przedstawienia „Cyda" oraz wartościowe sztuki bieżącego repertuaru teatrów.

W ub. roku Teatr Polski dał 31 przedstawień szkolnych, a teatry miejskie dały w sumie 36 widowisk dla przeszło 22 tys. młodocianych osób. Ponadto Sekcja Teatralna organizuje wstęp dla młodzieży na imprezy okolicznościowe, jak balety, pokazy artystyczne, akademie, festiwale, odczyty, filmy itp.

Prócz udostępnienia widowisk teatralnych szkołom, Komisja Wychowania Estetycznego umożliwia również nabywanie biletów na imprezy wszelkim zjazdom i kursom, organizowanym przez Kuratorium.

Konkurs na slogan

Bank Gospodarstwa Spółdzielczego ogłosił konkurs na slogan, wyrażający jasno i zwięźle myśli i zasady argumentujące państwowe, społeczne i osobiste korzyści, płynące ze składania oszczędności na książeczki wkładkowe.

Autor najlepszego sloganu, który zawierać może najwyżej 5 słów, otrzyma nagrodę w wysokości 10.000 złotych. Pośród wszystkich uczestników konkursu rozlosowane zostaną nagrody w postaci 20 książeczek oszczędnościowych BGK.

Prace konkursowe należy nadsyłać do 26 lutego br. do Biura Prasy i Propagandy BGS ul. Karowa 20.

OGŁOSZENIA DROBNE

Radio

WTOREK, 10 LUTEGO

Warszawa I

6.00 Sygnał czasu; 6.15 Wiadomości poranne; 6.20 Muzyka z płyt; 7.00 Dz. poranny; 7.15 Muzyka z płyt; 8.35 „Żelazna kurtyna" H. Boguszewskiej; 12.03 Wiadomości południowe; 12.15 Muzyka z płyt; 12.20 „Z mikrofonem po kraju"; 12.30 Audycja rozrywkowa; 16.00 Dz. popołudniowy; 16.20 „O chińskiej księżniczce i lotniku" — słuchowisko; 16.40 Zabawa dla młodzieży; 18.00 RUL „Świat wewnętrzny i zewnętrzny", wykład dr Bolesława Skarżyńskiego; 18.15 Muzyka rozrywkowa z płyt; 18.45 „Żelazna kurtyna" H. Boguszewskiej; 19.00 „Zdobycze kobiet radzieckich", pog.; 19.30 Koncert Krakowskiej Orkiestry PR; 20.00 Dz. wieczorny; 20.50 „Ideowe oblicze Wiosny Ludów", pogadanka prof. St. Kieniewicza; 21.00 „Od manueta do swinga"; 23.00 Ostatnie wiadomości; 23.20 Muzyka taneczna z płyt.

Warszawa II

16.35 Muzyka z płyt; 16.45 „Wędrówki ssaków"; 16.55 II aud. z cyklu „Kompozytor Tygodnia" — Robert Schumann (płyty); 17.25 Muzyka lekka z płyt; 17.45 Pieśni i Ballady Roberta Schumanna; 18.05 Muzyka popularna z płyt; 18.20 „Jak Eliza Orzeszkowa przewiozła Traugutta", opowiadanie; 18.35 „Nauka poprawnego myślenia" w oprac. prof. dr Narcyza Łubnickiego; 18.50 „Muzyka dla wszystkich" z płyt.

Teatry

TEATR POLSKI (Karasia 2):
Poniedziałek — godz. 18 — „Cyd"
Wtorek — godz. 18 — „Penelopa"
Środa — godz. 18 — „Hamlet"
Czwartek — godz. 18 — „Cyd"
Piątek — godz. 18 — „Hamlet"
Sobota — godz. 13 — „Hamlet"; godz. 18 „Pan Inspektor przyszedł"
Niedziela — godz. 14 — „Pan Inspektor przyszedł"; godz. 18 — „Cyd"

TEATR ROZMAITOŚCI (Marszałkowska 8): godz. 19 „Sprzedana narzeczona".

TEATR POWSZECHNY (ul. Zamojskiego): godz. 19 „Żabusia".

TEATR NOWY (ul. Puławska 39): codziennie o godz. 18.30 „Rewizor"

TEATR KLASYCZNY (Mokotowska 13): godz. 19 „Maria Stuart" z Gorczyńską i Ślebczyńskim w rolach gł.

TEATR MAŁY (Marszałkowska 81): godz. 19 „Żołnierz i bohater".

TEATR „MINIATURY" (Marszałkowska 69): godz. 19 „Mąż i żona".

TEATR „COMOEDIA" (ul. Szwedzka 2) godz. 19 „Nie igra się z miłością".

TEATR „PLACÓWKA" (ul. Królewska 13): godz. 18,15 „Burza".

TEATR DZIECI WARSZAWY (ul. Karowa): godz. 12 „Doktór Dolittle i jego zwierzęta".

SALA YMCA (ul. Konopnickiej 8): godz. 19 „Duby smalone" z M. Zimińską L. Sempolińskim i St Sojeckim

TEATR „WRÓBELEK WARSZAWSKI" (Zygmuntowska 8): godz. 19 „Jak się tworzy rząd".

TEATR „GULIWER" (Królewska 13): godz. 12 „Guliwer w krainie Liliputów" — przedstawienie zamknięte dla szkół.

RYSZARD BAKST GRA W ŚRODĘ

Ryszard Bakst, znany w Polsce pianista, wystąpi w najbliższą środę, dn. 11 lutego br. o godz. 19 w sali Instytutu Fryderyka Chopina. W programie utwory Chopina, Debussy'ego, Ravela, Prokofiewa i innych.

Przedsprzedaż biletów w księgarni Gebethnera i Wolffa, Zgoda 12.

„SŁOMKOWY KAPELUSZ" W NOWYM

Teatr „Nowy" wystawi w najbliższym czasie jedną z najświetniejszych fars francuskich „Słomkowy kapelusz" Labiche'a. „Słomkowy kapelusz" ukaże się w adaptacji dr Pietraszka, reżyserii St. Perzanowskiej, dekoracjach i kostiumach T. Gronowskiego, opracowaniu muzycznym J. Krenza (muzykę stanowić będą melodie z najpiękniejszych operetek Offenbacha) oraz choreograficznym J. Wójcikowskiego.

Role ważniejsze grają: Bogucki (Fadinara), Mroziński, Fijewski, Fertner, Friedmann, Chmielewski, Skulski, Cygler oraz Sznerrówna, Godlewska, Makowska, Messal.

NAJBLIŻSZE PREMIERY MTD

10 bm. na scenę Teatru „Rozmaitości" wchodzi komedia Moliera „Chory z urojenia" w reżyserii K. Borowskiego. W rolach głównych: J. Kiejer — Argon, J. Martini — Antosia. Dekoracje prof. Z. Węgierkowej, opracowanie muzyczne A. Kitschman.

12.II. w Teatrze „Comoedia", odbędzie się premiera sztuki J. Szaniawskiego pt. „Żeglarz" w reżyserii Zb. Koczanowicza, w obsadzie artystów: J. Pollakówna, J. Wasowski, J. Żejdowski, J. Nowicki i inni. Dekoracje J. Kolasińskiego.

HENRI KOCH W FILHARMONII

W piątek, 13 bież. m. o godz. 19 Filharmonia Warszawska daje koncert symfoniczny, którym dyrygować będzie M. Mierzejewski.

Solistą będzie znakomity skrzypek belgijski Henri Koch, który odegra koncert skrzypcowy Beethovena. Ponadto usłyszymy: Uwerturę Bacewiczówny i IV Symfonię E-moll Brahmsa.

Bilety już do nabycia w kasie Filharmonii (gmach „Romy") w godz. 10—13 i 15—17.

Kina

„ATLANTIC" (Chmielna 33): „As wywiadu", pocz seansów: 13, 15, 17, 19 (dla Zw. Zaw.), 21.

„PALLADIUM" (Złota 7/9): „Niepotrzebni mogą odejść". Pocz. seansów g. 12,10, 14.30, 19.10, 21.30; dla Zw. Zaw. — godz. 16.50.

„POLONIA" (Marszałkowska 56): Mężczyźni w jej życiu".

„STYLOWY" (Marszałkowska 112): „Piękna przygoda".

„SYRENA" (Inżynierska 2): „Błyskawica", Pocz. 15, 17, 19, 21.

„TĘCZA" (Suzina 4): „Baryłeczka" — seanse godz. 15, 17, 21 i dla Zw. Zaw. o godz. 19.

„AKTUALNOŚCI" (w kinie Stylowy): tylko jeden seans o g. 11. Nowy program aktualności nr 13/48.

„AKTUALNOŚCI" (w kinie Syrena): początek godz. 13 (w święta i niedziele) godz. 11. Program nr 12/48.

Wstęp — 35 zł.

ROBOTNIK
CENTRALNY ORGAN P.P.S.
PROLETARIUSZE WSZYSTKICH KRAJÓW ŁĄCZCIE SIĘ

Wydawca: RADA NACZELNA PPS

Redaguje: Komitet — Nakład: Spółdz. Wyd. „Wiedza"

Redakcja i Administracja, Warszawa, Al. Jerozolimskie 85
Telefony: Redaktor Naczelny 8.85-01, Sekretarz Redakcji 8.85-02, Dział Ogłoszeń 8.85-05, Admin. Drukarni 8.86-37, Drukarnia 8.79-61, Administracja Wydawnictwa 8.85-04

Godziny przyjęć: Redaktor Nacz. g. 10 — 11, Sekretarz Red. g. 13 —15
Administracja czynna od g. 8 do 15. Kasa czynna od g. 9 do 14

Konto czekowe PKO Nr. I-980
Bank Gosp. Spółdz., Oddz. w Warszawie Nr. 195

Prenumerata miesięczna w kraju: zł 70, zagranicą 250. Prenumeratę należy opłacać do 10 każdego miesiąca na konto PKO I-980. Przy zgłoszeniu prenumeraty należy podać dokładny i czytelny adres. Przy opłacaniu prenumeraty na odwrocie odcinka podać należy: nazwisko, imię, pocztę oraz numer szlaku. Przy zmianie adresu podać trzeba poprzedni adres.

CENY OGŁOSZEŃ:

Ogłoszenia drobne po zł 30 za wyraz. Poszukiwanie pracy po zł 15 za wyraz. W tekście redakcyjnym: do 70 mm zł 100; od 71 — 120 mm zł 140; od 121 — 200 mm zł 175; od 201 — 300 mm zł 225; powyżej 300 mm zł 300 za 1 mm szerokość 1 szpalty. Za tekstem: do 70 mm zł 60; od 71 — 120 mm zł 80; od 121 — 200 mm zł 100; od 201 — 300 mm zł 130; powyżej 300 mm zł 180 za 1 mm szerokość 1 szpalty. Nekrologi do 70 mm zł 60; od 71 — 120 mm zł 75; od 121 — 200 mm zł 120; od 201 — 300 mm zł 150; powyżej 300 mm zł 200 za 1 mm szerokość 1 szpalty. Za niedzielę i święta dolicza się 30 proc. Za terminowy druk ogłoszeń Administracja nie odpowiada.

OGŁOSZENIA PRZYJMUJĄ:

Centralne Biuro Ogł. i Rekl. Sp. Wyd „Wiedza" Oddział w Warszawie, Al. Jerozolimskie 85 tel. 885-05 oraz Agentury miejskie: Al. Gen. Sikorskiego 18 — „Impet", Kolektura Marszałkowska 1 — L. Urbanowicz, sklep z mat. piśm i wszystkie oddziały Sp Wydawn. „Wiedza" w Polsce: Polska Agencja Prasowa—Biuro Ogłoszeń i Reklam W-wa, ul. Młodz. Jugosłowiańskiej 11, wszystkie oddziały P. A. P. w Polsce: Biuro Ogłoszeń „Czytelnik" — Centrala, ul Daszyńskiego 16 i oddziały: Marszałkowska 3/5, Poznańska 38, Targowa 67, „Wolność — Warszawa, Marszałkowska 95; Sp. Agencji Prasowej „Glob", ul. Złota 4; Biuro Ogłoszeń Teofil Pietraszek, Warszawa, Wspólna 50, tel. 855-26.

B—46947 — Druk. Sp. Wyd. „Wiedza" — „Robotnik" nr 1

Wiadomości Sportowe

Olimpiada zimowa zakończona

Szwedzi triumfują w punktacji ogólnej

V olimpiada zimowa została wczoraj zakończona. Sztandar olimpijski przekazano Norwegii. Defilada przedstawicieli 28 narodów była ostatnim akcentem igrzysk w St. Moritz. W ogólnej punktacji zatriumfowała Szwecja. Polacy nie odegrali właściwie żadnej roli.

ST. MORITZ. (Tel. wł.). — W dniu wczorajszym przy salwie moździerzy opuszczono flagę olimpijską i przekazano ją przedstawicielowi Norwegii, kraju, który będzie organizował VI olimpiadę zimową w 1952 roku. Po defiladzie przedstawicieli 28-mu narodów zgasł znicz olimpijski.

Należy żałować, że igrzyska zimowe były terenem nieprzyjemnych starć i zajść pomiędzy poszczególnymi działaczami sportowymi. Ostatecznie okazało się jednak, że „z dużej chmury mały deszcz". Turniej hokejowy został uznany jako oficjalna część programu olimpijskiego, z tym zastrzeżeniem, że drużyna amerykańska nie będzie w ogóle klasyfikowana i nie może zdobyć żadnego medalu. Ponieważ Amerykanie zajęli w rezultacie czwarte miejsce, dalszych kłótni nie było.

Pomimo tych cieni, igrzyska zimowe podkreśliły jednak doniosłe znaczenie idei olimpijskiej, idei braterstwa narodów, idei pokoju.

Jak wypadły poszczególne narody

Po zakończeniu olimpiady możemy już zrobić ogólny przegląd wyników. Narciarstwo wykazało w konkurencjach klasycznych oczywiście przewagę Skandynawów, którzy zgodnie rozdzielili swą hegemonię: Szwedzi na biegi, Finowie na kombinację norweską, a Norwedzy na skoki.

Konkurencje alpejskie przyniosły przewagę Szwajcarom, Francuzom i Austriakom. Wyjątkiem była tylko młoda Amerykanka, triumfatorka slalomu.

W łyżwiarstwie przewaga Norwegów była przytłaczająca. Hokej kanadyjski raz jeszcze zdobył palmę pierwszeństwa.

Punktacja ogólna

W nieoficjalnej punktacji ogólnej (1 m. — 3 pkt., 2 m. — 2 pkt. 3 m.— 1 pkt.) — pierwsze miejsce zajęła Szwecja 21 pkt. (4 medale złote, 3 srebrne, 3 brązowe). 2) Szwajcaria 19 pkt. (3 złote, 4 srebrne i 2 brązowe), 3) USA 17 pkt. (3 złote, 3 srebrne i 2 brązowe), 4) Norwegia 16 pkt., 5) Austria 13 pkt., 6) Finlandia 11 pkt., (7—8) Francja i Kanada po 7 pkt., 9) Belgia 5 pkt., 10) Włochy 3 pkt., 11) —13) Anglia, Węgry i Czechosłowacja po 2 pkt.

Oceniając występy Polaków, musimy bezstronnie przyznać, że wypadliśmy słabo. Od hokeistów więcej zresztą wymagać nie mogliśmy. Przecież zwycięstwa nad Austrią właściwie nie oczekiwano. Hokeiści nasi grali bardzo nierówno i słabo taktycznie.

Z narciarzy zawiedli przede wszystkim skoczkowie. Zajęte przez nich miejsca były daleko nawet za czołówką Środkowej Europy (St. Marusarz — 27, Krzeptowski — 30, Kula — 33, Gąsienica — 33). Rozczarowała nas również sztafeta. Z całego zespołu najlepiej wypadł J. Marusarz w zjeździe. Wyróżnić trzeba jeszcze Kwapienia (Sztafeta) i Gąsienicę — Ciaptaka (zjazd). Szkoda, że Krzeptowski startował po kontuzji.

Zresztą, co tu dużo mówić. Narciarze nasi startowali właściwie bez żadnego treningu. Oby na przyszłej olimpiadzie było lepiej.

A jednak Kanada mistrzem choć zadecydował stosunek bramek

Polacy ulegają Szwecji 2:13

Czesi o włos od porażki z USA

ST. MORITZ (tel. wł.). W dniu zakończenia olimpiady odbyły się dwa mecze, decydujące o tytule mistrza olimpijskiego w hokeju. W pierwszym spotkaniu Czesi, po niesłychanie zaciętej walce zeszli z lodowiska jako szczęśliwi zwycięzcy nad zespołem amerykańskim, który zagrał swój najlepszy mecz na olimpiadzie. Po tym spotkaniu stało się jasne, że Kanada, w wypadku zwycięstwa nad drużyną gospodarzy, zdobędzie złoty medal, na skutek lepszego stosunku bramek od Czechosłowacji.

Oczywiście spodziewano się, że Szwajcarzy w tym decydującym i dla nich meczu zagrają z pewnymi szansami może i na zwycięstwo. Niestety oczekiwany piękny pokaz hokeja został zepsuty przez warunki atmosferyczne. Mecz odbył się na fatalnym lodzie wskutek odwilży. Hokeiści walczyli w anormalnych warunkach, tempo było niesłychanie powolne, strzały można było oddawać tylko z daleka. Po prostu był to palant nie hokej. Nieznacznym zwycięstwem Kanada wysunęła się na czoło turnieju.

Polacy rozegrali ostatni swój mecz olimpijski w pełnym składzie. Niestety, obrona szwedzka stanowiła mur nie do przebycia i zeszliśmy z lodowiska wysoko pokonani.

Oto wyniki czterech ostatnich meczów:

Czechosłowacja — USA 4:3. (3:1, 1:2, 0:0).

Pierwsza tercja zapowiadała zdecydowane zwycięstwo Czechów, którzy prowadzili 3:1. Amerykanie od drugiej tercji grają jednak koncertowo, natomiast w szeregach czeskich wszczęło się duże zamieszanie. Brak dra Slama w obronie i Bouzka w ataku zadecydował, że zwycięstwo Czechosłowacji wisiało dosłownie na włosku. Trzecią tercję, bezbramkową, grano już bardzo nerwowo i Amerykanie byli bliscy wyrównania, a nawet zwycięstwa, gdyby nie wspaniała gra bramkarza Czechosłowacji. Sędziował bardzo dobrze Polak, Michalik.

Anglia — Włochy 14:7 (6:2, 5:3, 3:2)

Spotkanie to przyniosło mało ciekawą grę. Przewaga Anglików była wyraźna, słabo tylko wypadł ich bramkarz.

Szwecja — Polska 13:2 (5:1, 4:1, 4:0)

Pomimo wysokiego wyniku, przewaga Szwedów nie była zbyt rażąca i mecz należał do ciekawych. Polacy rozegrali może najlepszy swój mecz olimpijski pod względem taktycznym. Dobrze kryli i dobrze kombinowali. Jednak świetna obrona szwedzka oraz zbytnia nerwowość Polaków, którzy nie wykorzystali szeregu dogodnych pozycyj, nie pozwoliła na polepszenie wyniku. W naszych barwach dobrze wypadł Palus, strzelec jednej bramki. Drugą zdobył Marchewczyk. U Szwedów łupem bramkowym podzielili się: Carlson 3, Erickson A. i Erickson R. oraz Anderson po 2, Johanson, Granlund i Peterson po jednej.

Kanada — Szwajcaria 3:0 (1:0, 1:0, 1:0)

Był to ostatni mecz turnieju. Niestety lód zamienił się w „drobną kaszkę", co uniemożliwiło właściwie wszelką walkę. Obie strony grały bardzo ostrożnie, zdając sobie sprawę, że przypadkowy strzał może zadecydować o wyniku. Prowadzenie dla Kanady zdobył Schroeder. Szwajcarzy kilkakrotnie byli bliscy wyrównania, jednak w ostatniej chwili interweniował wspaniały bramkarz Kanady. W drugiej tercji daleki strzał Haldera, a w trzeciej — Guzzo ustalają wynik spotkania i zapewniają złoty medal Kanadzie.

Ostateczna tabela hokejowa

1. Kanada	15 pkt.	stos. br.	69: 5
2. Czechosłow.	15 pkt.	stos. br.	80:18
3. Szwajcaria	12 pkt.	stos. br.	61:21
4. St. Zjedn.	10 pkt.	stos. br.	86:33
5. Szwecja	8 pkt.	stos. br.	85:28
6. Anglia	6 pkt.	stos. br.	39:47
7. Polska	4 pkt.	stos. br.	29:57
8. Austria	2 pkt.	stos. br.	33:77
9. Włochy	0 pkt.	stos. br.	22:156

Jazda figurowa parami

Złoty medal w jeździe figurowej parami zdobyli łyżwiarze belgijscy Lannoy — Baugniet 123,5 pkt. Na drugim miejscu uplasowała się para węgierska Kekessy — Kiraly 122,2 pkt., a na trzecim para kanadyjska Morrow — Diestelmeyer 121 pkt.

Bieg patroli wojskowych

W ostatnim dniu olimpiady odbył się bieg patroli wojskowych. Konkurencja ta nie była zaliczona do oficjalnego programu olimpijskiego. Zwyciężył patrol szwajcarski w czasie 2 godz. 34 min. 25 sek., 2) Finlandia 2:37:23, 3) Szwecja, 4) Włochy, 5) Francja, 6) Czechosłowacja, 7) Rumunia, 8) USA.

Koszykarze Rywala mistrzem ZRSS stolicy

W dniu wczorajszym w sali polskiej YMCA rozegrano mistrzostwa okręgowe w piłce koszykowej męskiej Związku Robotniczych Stowarzyszeń Sporto-

Wyniki: OM TUR (Międzyszkolny) — RKS Rywal 11:55 — (1:28), RKS Skra — Marymont 37:26 (21:7), Rywal — Drukarz 66:27 (31:15), Marymont — Drukarz 47:16 (22:10).

W spotkaniu finałowym RKS Rywal pokonał RKS Skra 30:26 (18:16). Ostatecznie pierwsze miejsce zdobył RKS Rywal, przed Skrą Marymontem i Drukarzem.

Akademiczki warszawskie mistrzyniami Polski w siatkówce

KRAKÓW (SAP). W dniach 7 i 8 lutego odbyły się tutaj finałowe rozgrywki o mistrzostwo Polski w siatkówce pań. Tytuł mistrza Polski zdobyła ostatecznie drużyna AZS Warszawa, zaś tytuł wicemistrzowski przypadł w udziale HKS z Łodzi przed SKS Warszawa i Beskidem z Andrychowa.

W pierwszym spotkaniu, po niezwykle zaciętej walce, AZS Warszawa pokonał SKS Warszawa 3:2 (15:6, 12:15, 11:15, 15:12 i 15:3). Rewelacyjny zespół HKS z Łodzi łatwo uporał się ze słabo grającym Beskidem Andrychów 3:0 (15:10, 15:9, 15:7).

W drugim dniu, po niezbyt interesującej grze, SKS pokonał Beskid 3:1 (2:15, 15:10, 15:10 i 15:8). Po niezwykle zażartej i dramatycznej walce, która zdecydowała o tytule mistrzowskim, AZS pokonał HKS 3:2 (15:13, 15:8, 10:15, 6:15, 15:12). AZS — Beskid 3:0 (15:11, 15:12, 15:10). W ostatnim spotkaniu, które zdecydowało o tytule mistrzowskim, HKS łatwo uporał się z SKS w stosunku 3:0 (15:10, 15:3 i 15:2).

Poziom mistrzostw, z wyjątkiem spotkania AZS — HKS, dość niski. Organizacja zawodów dobra. Zainteresowanie duże.

YMCA (Łódź) nadal niepokonana

Dalsze mecze Ligi Koszykowej

YMCA (ŁÓDŹ) — WISŁA 71 : 32

ŁÓDŹ. YMCA zwyciężyła wysoko „Wisłę" (Kraków) 71:32 (35:15). „Wisła" osłabiona była brakiem swych dwóch najlepszych graczy dr. Stoka i Arleta. YMCA przez cały czas meczu miała zdecydowaną przewagę, mając najlepszych graczy w Maleszewskim, Dowgirdzie i Barszczewskim. Punkty dla YMCA zdobyli: Barszczewski — 25, Dowgird — 20, Żyliński — 15, Maleszewski — 11; dla „Wisły": Kowalówka — 13, Pawlik — 7, Hegerle — 4, Bieniek — 4, Tończyk i Krakowski — po 2.

TUR (ŁÓDŹ) — „WISŁA" 57 : 38

ŁÓDŹ. Drugie z kolei spotkanie o mistrzostwo Ligi Koszykowej rozegrała krakowska „Wisła" z miejscowym TUR-em, ulegając mu w stosunku 38:57. Gra była na ogół równorzędna, łodzianie jednak posiadali lepszych strzelców.

YMCA (GDAŃSK) — ZNICZ 37:34

Pruszkowski Znicz uległ po wyrównanej grze — gdańskiej YMCA 34:37 (15:12).

WARTA — AZS (KRAKÓW) 33:32

POZNAŃ. Sobotni mecz o mistrzostwo Ligi Koszykowej, rozegrany pomiędzy drużynami Warty i Krakowskiego AZS, zakończył się szczęśliwie zwycięstwem warciarzy 33 : 32 (13:16). Jeszcze na kilka sekund przed końcem gry goście prowadzili 32:31 i dosłownie w ostatniej sekundzie Dylewicz zdobył dalekim strzałem piękny kosz, który zadecydował o zwycięstwie miejscowych.

Samo spotkanie stało na niskim poziomie i dopiero po przerwie dostarczyło licznie zebranej publiczności wiele emocji. Krakowiacy byli zespołem bardziej wyrównanym i ich zagrania były bardziej przemyślane, prześladował ich jednak wybitny pech w strzałach.

Punkty dla Warty zdobyli: Dylewicz 14, Dziel 8, Rożkiewicz 7 i Matysiak 4, dla pokonanych — Brak 12, Kazdroj 10, Paszkowski 5, Nagórski 3, i Galicki 2.

ZZK — AZS (KRAKÓW) 46:29

POZNAŃ. W niedzielnym meczu ZZK — AZS Kraków, zwyciężyli gospodarze 46:29 (30:17). Spotkanie to zostało rozegrane w szybkim tempie i stało na wyższym poziomie, niż sobotnie. Punkty zdobyli dla ZZK: Grzechowiak 14, Kolasiński 12, Śmigielski 8, Jarczyński i Kasprzak po 6. Dla AZS: Kozdraj 7, Magórski 7, Galicki 5, Obuchowicz 4, Paszkowski 4 i Bar 2.

Zjednoczeni — Obóz PZB 9:7

Archacki nie walczył z Klimeckim

BYDGOSZCZ. (Telef. wł.). Rozegrany wczoraj mecz bokserski między reprezentacją obozu PZB a Zjednoczonymi (Bydgoszcz) przyniósł sukces gospodarzom 9:7.

W wadze muszej Brzózka (Łódź) wypunktował Borowicza (Zj.), w koguciej Kruża (Zj.), znajdujący się w dobrej formie, pokonał zdecydowanie Szymonowicza (Wrocław), w piórkowej po najładniejszej walce dnia Adamski II (Poznań) zremisował z Baranowskim I (Zj.), w lekkiej, startujący po raz pierwszy od czasu kontuzji Sowiński (Zj.), wypunktował Baranowskiego II, Wikliński (Zj.) po ładnej walce pokonał na punkty w wadze półśredniej Kulę (Śląsk). W średniej Cebulak zwyciężył na punkty Ambroża (Szczecin).

Rewelacją okazał się reprezentant Zjednoczonych w wadze półciężkiej młody Jabłoński, który w pierwszej rundzie posłał dwukrotnie na deski Mechlińskiego (Gdańsk). W następnych rundach wzięła jednak górę rutyna i Mechliński zwyciężył ostatecznie na punkty. W ciężkiej Rutkowski (W-wa) po słabej walce wypunktował Grabowskiego.

W ramach tego meczu miała się odbyć długo oczekiwana walka Klimecki (Warta) — Archacki (Grochów). Wobec nieprzybycia zawodnika Grochowa ogłoszono walkower dla Klimeckiego.

ARCHACKI MA RĘKĘ W GIPSIE

WARSZAWA. Jak się dowiadujemy, KS Grochów przesłał w piątek do Poznania do PZB depeszę, w której klub wyjaśniał, że, na skutek polecenia lekarzy Stołecznej Poradni Sportowej, ręka Archackiego została na 2 tygodnie włożona w gips i Archacki nie może przez 4 tygodnie stanąć na ringu.

W sobotę zjawił się w Warszawie lekarz PZB dr. Kruszczyński, który przeprowadził rozmowę z dr-em Tokarskim z Poradni Sportowej.

14 marca walczymy z Czechosłowacją

Termin meczu Polska — Czechosłowacja w boksie już został ustalony. Odbędzie się on 14 marca, przypuszczalnie w Łodzi. Drugie spotkanie z Czechosłowacją projektowane jest we Wrocławiu.

Polonia-Świdnica wyjaśnia i dementuje...

ŚWIDNICA (SAP). Na ostatnim posiedzeniu Zarządu KKS Polonia w Świdnicy poruszona była sprawa, która od kilku miesięcy nie schodzi ze szpalt całej prasy sportowej — o rzekomym udziale nieuprawnionych graczy na meczu Polonia — KKS w dniu 6 lipca ub. roku

W związku z różnymi wypowiedziami prasy na ten temat Zarząd Polonii składa oświadczenie następującej treści:

1) Zarządowi KS Polonia nie jest wiadome, aby we wspomnianych zawodach brali udział piłkarze nieuprawnieni do gry.

2) Wobec tego, że b. piłkarz Polonii Świdnica — Markocki złożył oświadczenie na rozprawie sądowej, że na tym meczu grali w Polonii gracze pod fałszywymi nazwiskami, Zarząd Polonii zwróci się do PZPN z prośbą o pozwolenie wytoczenia Markockiemu procesu sądowego za fałszywe zeznanie.

Legia-Sierakowianka 10:6

Zagórski robi postępy

Towarzyskie spotkanie pięściarskie, rozegrane wczoraj w sali Wedla w Warszawie, Legia — Sierakowianka zakończyło się zasłużonym zwycięstwem wojskowych w stosunku 10:6. Poziom techniczny zawodów słaby, ale młodzi zawodnicy rokują wielkie nadzieje. Oczekiwana z dużym zainteresowaniem walka w wadze średniej pomiędzy Zagórskim (Sierakowianka), sprowadzonym specjalnie z obozu przedolimpijskiego w Dziekance i Knigą W. (Legia) przyniosła zdecydowany sukces pięściarza Sierakowianki. Kniga wypadł dużo słabiej, nie pozwolił się jednak znokautować.

Wyniki techniczne poszczególnych walk: w muszej Gołębiowski (L) wygrał, wysoko na punkty z Bielińskim (S), w koguciej Flisiak (L) wypunktował Sadłowskiego (S), w lekkiej I Wdowiak (L) przegrał na punkty z Koprzywą (S), w lekkiej II Kniga St. (L) pokonał przez techniczne k. o. w 2 rundzie Karpińskiego (S). W półśredniej Wąsik (L) zdobył punkty w. o. w średniej Kniga Wacł. (L) przegrał na punkty z Zagórskim (S), w półciężkiej Olszewski (L) został wypunktowany przez Będzińskiego (S), a w ciężkiej Grzelak (L) zdobył punkty w. o.

„Elektryczność" wygrała turniej piłki wodnej

Na basenie warszawskiej YMCA rozegrany został błyskawiczny turniej piłki wodnej z udziałem drużyn warszawskich „Elektryczności" (dwie drużyny), AZS-u i YMCA. W ogólnej punktacji zwyciężyła „Elektryczność" przed AZS-em. Poszczególne wyniki meczów przedstawiają się następująco: „Elektryczność" — YMCA 8:5. „Elektryczność" II — AZS 3:3; AZS — YMCA 6:5; „Elektryczność I — AZS 8:2; „Elektryczność" I — „Elektryczność" II 6:5.

SAN ZWYCIĘŻA FILMOWIEC

POZNAŃ. W meczu pływackim San — Filmowiec (Łódź) gospodarze pokonali łodzian 78:67. Spotkanie stało na słabym poziomie. Na 100 m. styl. dowolnym osiągnął Małecki (San) 1,08,5. W meczu piłki wodnej San pokonał Filmowiec 4:1.

22

EGON HOSTOWSKI

W ukryciu

PRZEKŁAD MARII ERHARDT

Nie! Trzeba wyjść, czekać na pierwszy znak i opuścić tę próżnię! Niech się stanie ,co się ma stać!

I oto czekałem na pierwszy znak u swego nędznego okienka na świat. Nie ruszyłem się od tej szczeliny, przez którą widać było skrawek ziemi, rozbitą pompę i dwie lipy.

Nie zwierzyłem się Aubinowi, że czekam na znak, na cud, który pozwoli mi otworzyć niezamknięte drzwi dobrowolnego więzienia i wyjść pod niebo, między ludzi i ich strapienia.

Tak, Haneczko! Jaka straszna, pełna grozy była ta droga, wodząca pomiędzy ludzi, do których tęskniłem i z którymi chciałem siedzieć przy wspólnym stole nędzy!

Pewnego wiosennego popołudnia, stojąc na krześle i czatując u mego okienka na ludzkie twarze, ujrzałem czteroletnie dziecko, złotowłosego chłopca. Bawił się czymś, jakąś zabawką, która ruszała się, a której nie mogłem rozpoznać. Gonił ją w kółko.

Już dawno nie miałem możności, by obserwować tak długo ludzkie stworzenie. Chłopczyk co chwila piszczał z uciechy, machał rączkami, przyklękał, zrywał się i wesoło skakał w miejscu. Trwało to dosyć długo, zanim pojąłem, że dziecko nie ma żadnej zabawki, że ją sobie tylko wyobraziło, że się bawi nieistniejącym wózeczkiem, lub zwierzątkiem. Ze wzruszenia zwilgotniały mi oczy. Uśmiechałem się do niego i długimi, czułymi ruchami głaskałem zimny mur, pragnąc w ten sposób ukoić pragnienie popieszczenia złotych włosów chłopczyka.

Nagle do dziecka podszedł mały, krępy człowiek w czarnym mundurze. Bez najmniejszego lęku, tylko w nagłym przypływie gorączkowej ciekawości uświadomiłem sobie, że po raz pierwszy widzę niemieckiego żołnierza. Człowiek pochylił się nad dzieckiem i pytał go o coś pieszczotliwym głosem. Dziecko zepchnęło jego czapkę na tył głowy, pociągnęło go za włosy i zawołało:

— Mam pieska, widzisz? Jest cały czarny, jak ty. Ale wyrośnie, będzie większy, niż ja, popatrz, jak umie biegać!

Czarno umundurowany wziął dziecko na rękę i podniósł je wysoko nad głowę.

— Puść mnie! — krzyczał chłopiec. — Puść mnie, nie chcę, nie chcę! — i zaczął płaczliwie wrzeszczeć. Niemiec posłusznie postawił dziecko na ziemię. Uciekło czym prędzej i znikło. Mężczyzna zdjął czapkę, miał kędzierzawe, rudawe włosy. Podrapał się grzbietem dłoni za uchem i z zakłopotaniem popatrzył gdzieś przed siebie. Ten człowiek miał na piersiach mnóstwo odznaczeń, był to widocznie ktoś posiadający dużą władzę. Wzruszył ramionami i podszedł do mego okienka.

Gdy stanął zupełnie blisko, zakręciło mi się w głowie i jak podcięty, zwaliłem się na podłogę. Zerwałem się natychmiast. Charcząc, łkając i skrzecząc niezrozumiałe słowa, wlazłem z powrotem na krzesełko. Niemiec widocznie usłyszał mój upadek, bo stanął. Patrzyłem mu prosto w twarz — on mnie naturalnie nie mógł widzieć.

Wiesz, Haneczko, kogo zobaczyłem? Był to Fischer z Broumowa, znałaś go, gruby, niezdarny, zezujący Fischer, mój jedyny niemiecki kolega z gimnazjum. Pamiętasz go? Całował ci ręce, kiedyśmy się spotykali, był również na zjeździe abiturientów w N. Pytałaś go wtedy, dlaczego kończył czeską szkołę, a on ci odpowiedział jakimś dwuznacznym przysłowiem. Potrafisz sobie wyobrazić, jak się czułem?

— Fischer! — ryknąłem na cały głos, a on drgnął. Zeskoczyłem z krzesła i pędziłem do drzwi, otworzyłem je na oścież, potknąłem się na progu, upadłem, podniosłem się i pędziłem dalej. W głowie mi wyło: jesteś wolny! Uciekłeś! Precz z kryjówką, precz z więzieniem! Trwało to wieki, zanim znalazłem wyjście. Kopałem wściekły drzwi, zanim udało mi się je otworzyć.

Potem staliśmy twarzą w twarz. Pod błękitem nieba, w pełnym świetle słońca, olśnieni nadmiarem blasku i przestrzeni, z oczami pełnymi łez.

— Fischer, Fischer! — łkałem i wyciągałem obie ręce. Otworzył usta z wrażenia. Miał zawsze trochę głupkowaty wyraz twarzy, a jego oczy i usta zawsze się czemuś dziwiły. Podszedłem do niego. Mechanicznie uchwycił moje ręce, ale ze zdziwionego wyrazu oczu wyczytałem, że mnie nie poznaje.

Nagle zamknął usta, zamrugał powiekami i wybałuszył oczy. Puścił moje ręce, przysiadł na zgiętych nogach i klepnąwszy się kilkakrotnie dłońmi po udach zaskrzeczał, dusząc się od śmiechu, przezwisko, które przylgnęło do mnie w szkole:

— Pazurek! Ty przecież jesteś Pazurek!

Byliśmy obaj tak oszołomieni i wzruszeni, że mimo woli naśladowaliśmy swoje ruchy. Klepałem się również po udach. A kiedy znowu wyciągnąłem do niego ręce, wyciągnął i on swoje, mechanicznie, jak marionetka; objęliśmy się i pocałowali.

— Muszę zejść z powrotem — zaszeptałem mu do ucha. Chciałem wrócić tylko dlatego, że mi było niedobrze z nadmiaru światła i świeżego powietrza. Ledwie stałem na nogach. Fischer automatycznie poddawał się mej woli i gestom.

(C. d. n.).